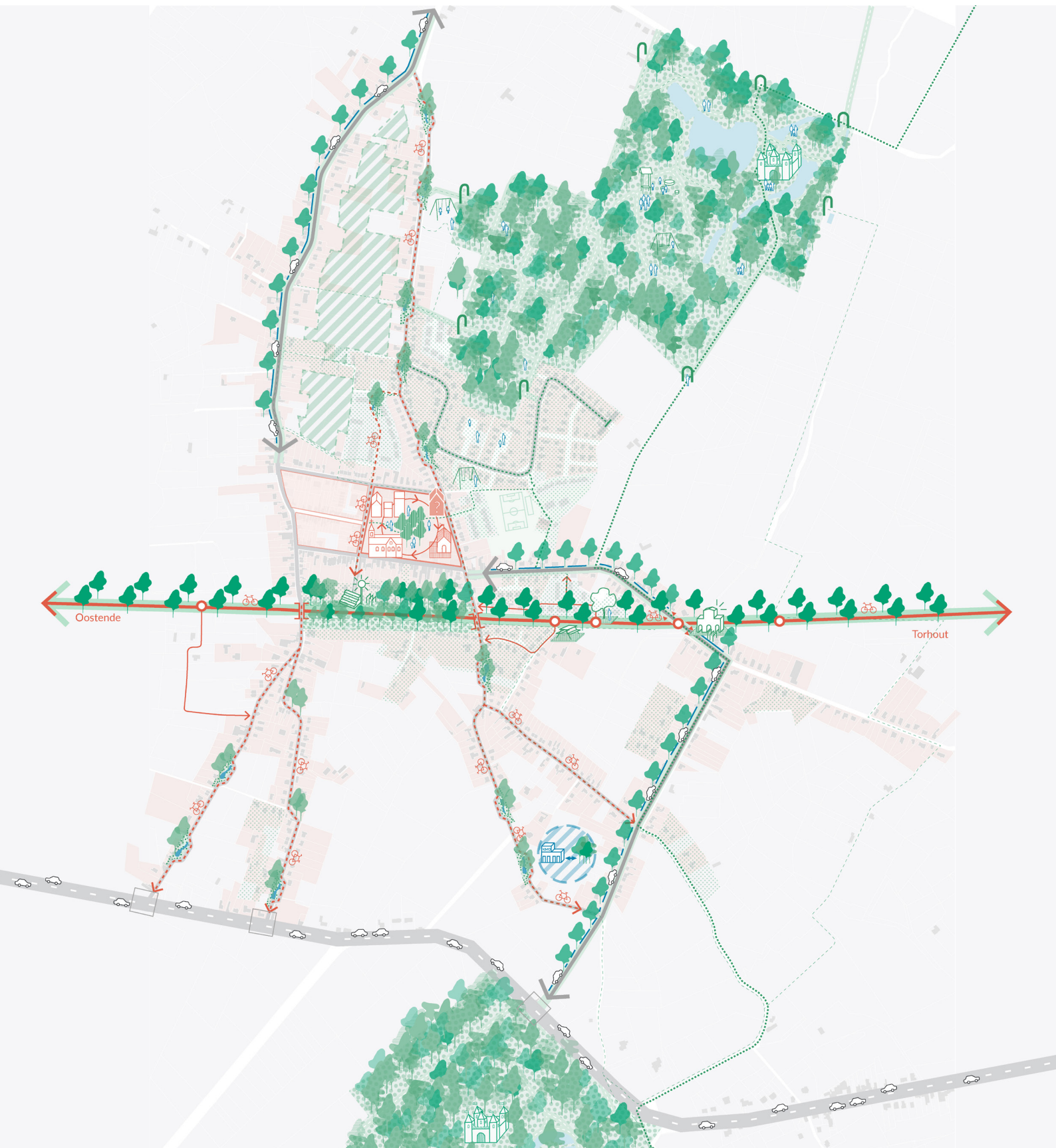

DNA VAN HET DORP WIJNENDALE

Masterplan

DECEMBER 2021

INHOUD

I.

INLEIDING	3
1. OPGAVE	4
2. VISIE	6
3. AANPAK	26

II.

KLIMAATROBUUSTE STRATEN	31
1. RIOLERING	32
1. MOBILITEIT	34
2. KLIMAAT	38
3. VIER KLIMAATROBUUSTE STRAATTYPES	40

III.

COMPLEMENTAIRE DORPSPARKEN	52
1. GROEN DORPSHART	54
2. GROENE 62	56
3. KASTEELPARK	62

IV.

MINDER EN BETER BOUWEN	65
1. MINDER BOUWEN	66
2. BETER BOUWEN	70

V.

DYNAMISCH DORPSHART	75
1. OPGAVE	76
2. DRIE SCENARIO'S	80
3. COMBINATIESCENARIO	86

VI.

ACTIEPLAN	91
-----------	----

VII.

BIJLAGES	99
----------	----

Hoe kijk jij naar Wijnendale als dorp?

DENK MEE OVER HET RUIMTELIJK MASTERPLAN VOOR WIJNENDALE

GEEF JOUW IDEE
MET DEZE KAART

NEEM DEEL AAN HET PARTICIPATIEMOMENT

03.05.2021

VLU: Lokaal Bestuur Wijnendale (Postbus 11/B, 8820 Torhout)

I. INLEIDING

Wijnendale staat de komende jaren voor een aantal grote ruimtelijke uitdagingen: rioleringswerken, de herbouw van de school, nieuwe woonprojecten, een toekomstplan voor de kerk... Het DNA van het Dorp-masterplan voor Wijnendale vormt een kader voor deze toekomstige ontwikkeling. Het Lokaal Bestuur Torhout en de Provincie West-Vlaanderen slaan hierbij de handen in elkaar om tot een gedragen masterplan te komen.

In dit eerste hoofdstuk lichten we verder toe waarom we een masterplan maken (opgave). Vervolgens gaan we vanuit vier invalshoeken op zoek naar het DNA of de identiteit van Wijnendale (visie). We reflecteren over Wijnendale als duurzaam, verbonden, karaktervol en dynamisch dorp. Het laatste deel focust op de aanpak die is gehanteerd bij de opmaak van het masterplan.

De inhoudelijke keuzes en accenten van het masterplan zelf worden toegelicht in vier hoofdstukken. Ze leggen elk een andere focus en vormen samen een geïntegreerd geheel : (1) klimaatrobuuste straten (2) complementaire dorpsparken (3) minder en beter bouwen (4) karaktervol dorpshart.

1. OPGAVE

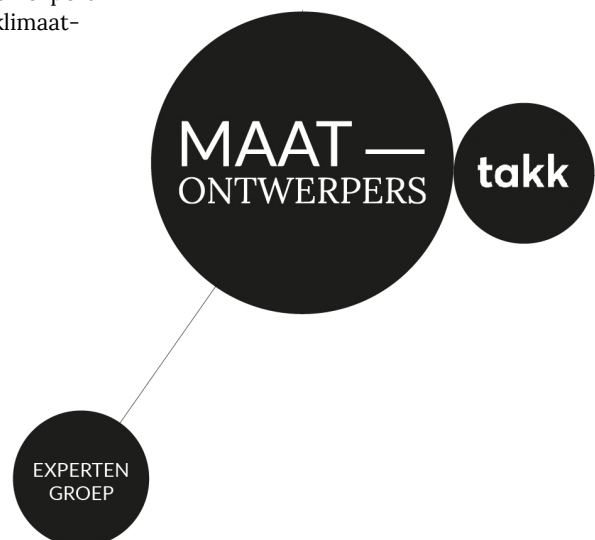
In 2025 zijn rioleringswerken gepland in Wijnendale. Hierdoor gaan een heel aantal straten op de schop! Dit vormt een aanleiding om na te denken over de bovenliggende verkeersruimte en het publiek domein. Hoe kan er meer ruimte gemaakt worden voor de fietser en voetganger? Hoe kan er meer plaats voor groen en ontmoeting gecreëerd worden? Hoe worden de straten aangename omgevingen om te verblijven?

Daarnaast zijn er de laatste jaren een heel aantal woonontwikkelingen bijgekomen in het dorp. En ook in de toekomst zijn nog een heel aantal projecten gepland. Deze recente tendens geeft niet alleen druk op de bebouwde omgeving (onsamenhangende beeldkwaliteit) maar ook op de onbebouwde ruimte die hierdoor steeds meer wordt ingenomen. Ook de dorpskern zelf staat voor een heuse transformatie. De school die zowel ruimtelijk als sociaal de spil vormt van het dorp wordt herbouwd.

Kortom er staat heel wat te gebeuren in Wijnendale en er is nood aan een overkoepelend kader om deze plannen op elkaar af te stemmen. Het DNA van het Dorp-masterplan vertrekt -zoals de titel doet vermoeden- van de eigenheid of het DNA van Wijnendale. Wat maakt van Wijnendale een unieke plek om te wonen, ontspannen en werken? Hoe kijken de bewoners naar de leefbaarheid van Wijnendale? Hoe kan elk van de geplande veranderingen op zijn eigen manier bijdragen aan het versterken van de eigenheid en het karakter van Wijnendale?

Het DNA van het dorp-masterplan voor Wijnendale is het product van een half jaar intensief samenwerken met het Lokaal Bestuur Torhout en de verschillende diensten, de Provincie West-Vlaanderen, MAAT-ontwerpers en TAKK. Maat-ontwerpers legde zich toe op de ruimtelijke analyse en het ontwerpend onderzoek voor het masterplan. TAKK stippelde een integraal communicatie en participatie traject uit. Verder werd het ontwerpteam ondersteund door een expert mobiliteit (Enid Zwerts - SUUNTA), een expert ruimtelijke planning (Marjolijn Claey - VOORLAND) en een expert klimaat-adaptief ontwerp (Stefanie Dens - Witteveen en Bos).

Door het DNA van het dorp scherp te krijgen kunnen individuele opgaves op elkaar afgestemd worden en bijdragen tot de eigenheid en het karakter van Wijnendale!

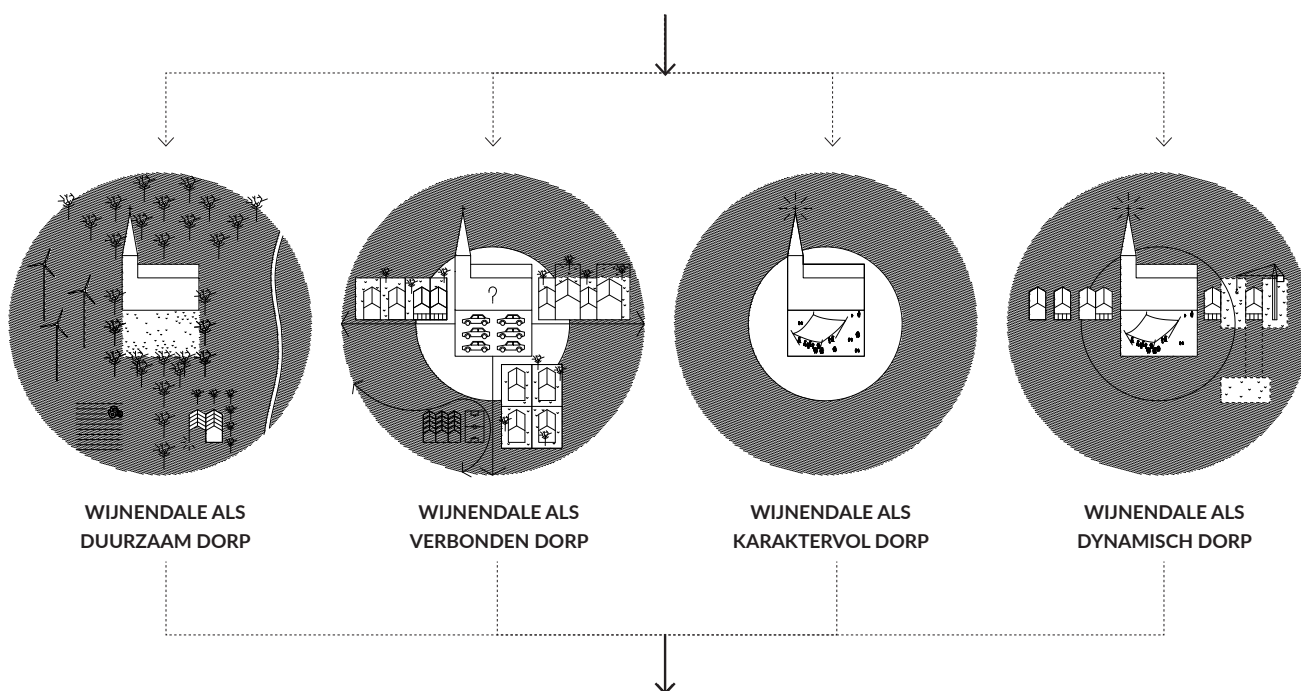

2. VISIE

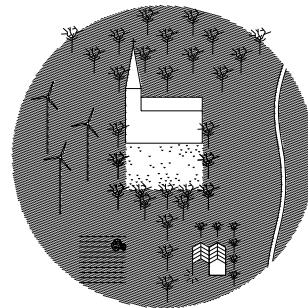
Het definiëren van het DNA van Wijnendale vraagt reflecties vanuit verschillende invalshoeken en schalen. We schuiven vier invalshoeken naar voor. Ze vormen de onderlegger voor een toekomstbestendig, regionaal ingebed en tegelijk concreet masterplan voor de toekomst van Wijnendale.

- (1) Elk dorp van de toekomst is in eerste instantie een 'duurzaam dorp'. Ook Wijnendale zal daarom antwoord moeten geven op een aantal globale uitdagingen en tendensen zoals de klimaattransitie, mobiliteitsstransitie...
- (2) Daarbij is het vroegere concept van het 'autonome dorp' waar het hele leven van de bewoners zich onder de kerktoren afspeelde, achterhaald. We bekijken daarom hoe Wijnendale in zijn ruimere context functioneert als 'verbonden dorp'. Zo kunnen we de identiteit en het profiel van Wijnendale binnen de regio Torhout en een ruimer netwerk van dorpen gericht inzetten.
- (3) Binnen Wijnendale als 'karaktervol dorp' gaan we op zoek naar de eigenschappen van het dorp die mee de identiteit en kwaliteit van het dorp als leefomgeving bepalen. Welke plekken zijn betekenisvol en waarom? Welke gebouwen of projecten zijn beeldbepalend? Hoe kunnen we de beeldkwaliteit omschrijven en bewaken? Vanuit de geplande en toekomstige ruimtelijke transformaties trachten we vervolgens die eigenheid te versterken en realiseren we een ruimtelijke kwaliteitsslag.
- (4) Tenslotte mag het DNA van het Dorp niet blijven bij een droombeeld op papier. De voorstellen moeten ook landen, draagvlak hebben en uitvoerbaar zijn. Het 'ondernemend dorp' zet daarom in op de kracht van de bewoners en gebruikers vanuit participatie. Lopende projecten en initiatieven worden bewust aangegrepen als hefboomen die effectief realisatie kunnen geven aan de transformatie van Wijnendale als duurzaam, verbonden en karaktervol dorp. We gaan op zoek naar strategische plekken die -als brandpunten binnen het dorp- een grote hefboom zullen vormen voor de uitbouw van Wijnendale.

DNA VAN HET DORP

MASTERPLAN VOOR HET DORP

WIJNENDALE ALS DUURZAAM DORP

...wil de transitie maken naar een aangename, gezondere, beter uitgeruste en meer inclusieve leefomgeving, gekoppeld aan een zorgzamere en duurzamere omgang met ons leefmilieu en met natuurlijke hulpbronnen.

MEER DUURZAAM RUIMTEGEBRUIK

Wijnendale zal net zoals andere dorpen in Vlaanderen zijn steentje moeten bijdragen in het vrijwaren en creëren van open ruimte en het maximaal benutten van de gebruikte ruimte. In het opvangen van de gevolgen van extreem droogte en water is ontharding een sleutelwoord.

De laatste jaren is er veel gebouwd in Wijnendale en staan er ook nog een heel aantal nieuwe woonprojecten op til (sociale huisvesting van Vivendo, Consciencestraat...) alsook een nieuwe school. Deze projecten zijn beslist beleid en worden binnen het masterplan dan ook niet in vraag gesteld. Ze transformeren het dorp en dit vaak ten koste van de open ruimte. Het Masterplan moet een duidelijk kader bieden voor het bouwen in de toekomst. Het duurzaam omgaan met ruimte is daarbij een cruciaal uitgangspunt. Verder aansnijden van open ruimte is daarbij niet wenselijk. Zo staan de woonuitbreidingsgebieden -vandaag groene binnengebieden- onder druk om ontwikkeld te worden. In functie van meer duurzaam ruimtegebruik voor Wijnendale is het schrappen van deze gebieden cruciaal.

MEER DUURZAME MOBILITEIT

De geplande rioleringswerken vormen een hefboom om na te denken over de heraanleg van de straten. Vandaag is de auto koning in Wijnendale, met heel wat fietsonveilige situaties tot gevolg.

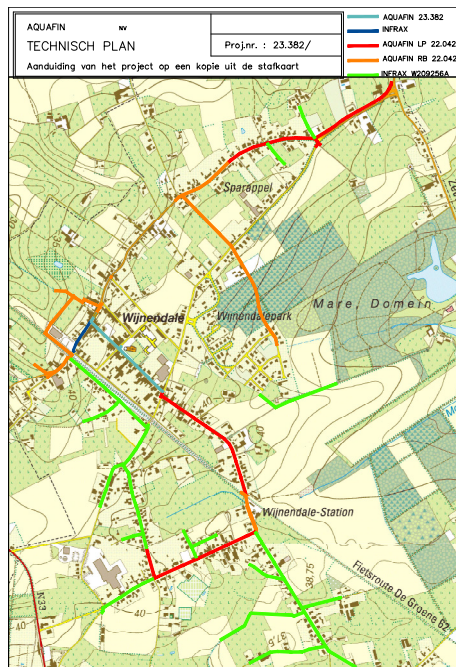
De herinrichting van de straten biedt kansen voor het radicaal herdenken van het profiel en zo ook voor een meer duurzame mobiliteit in het dorp die fietser en voetgangers op de eerste plaats zet en alternatieven voor de wagen stimuleert.

MEER KLIMAAT ROBUUSTE DORPSKERN

De twee kasteeldomeinen rond Wijnendale lichten op, op de biologische waarderingskaart. Ten opzichte van het weinig biologisch waardevol gebied rond Torhout, zijn de domeinen als parken voor de stad. Daar tegenover staat een lage score op wijkgroen in Wijnendale (en Torhout).

De heraanleg van de straten en het publiek domein biedt kansen om meer wijkgroen te introduceren die het ecologische systeem versterkt. Een meer klimaatrobuuste dorpskern moet streven naar een openbare ruimte die bestand is tegen de toenemende hitte en droogte en een antwoord kan bieden aan toekomstige waterproblematieken.

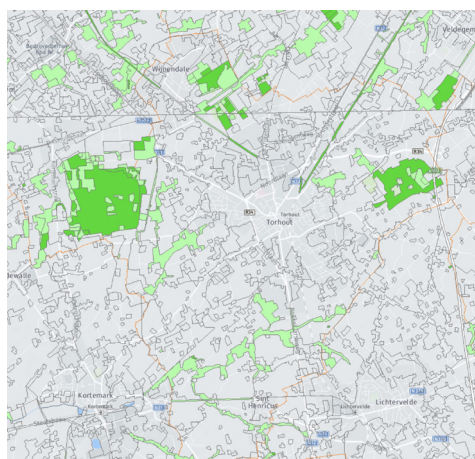
Het sterk verharde publiek domein kan op vele plaatsen worden opengebroken en vergroend. De geplande rioleringswerken vormen ook hiervoor de perfecte hefboom.

AFB. 02

AFB. 01

AFB. 03

AFB. 01

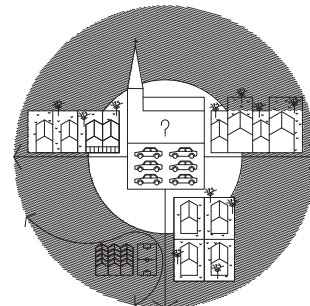
Meer duurzaam ruimtegebruik. De onbebouwde WUG in groene binnengebieden versus de nood om te ontharden en open ruimte in te zetten i.f.v. meer extreme weersomstandigheden.

AFB. 02

Meer duurzame mobiliteit. De rioleringswerken als hefboom om de bovenliggende verkeersruimte en publiek domein te herdenken.

AFB. 03

Meer klimaatsrobuuste dorpskern. De biologische waarderingskaart met de twee kasteeldomeinen als belangrijke groenpolen voor Torhout versus het tekort aan wijkgroen in Wijnendale en Torhout.

WIJNENDALE ALS VERBONDEN DORP

.... benoemt de randvoorwaarden en de kansen van uit de ruimere regio voor bebouwde en onbebouwde ruimte.

TORHOUTS-DORP

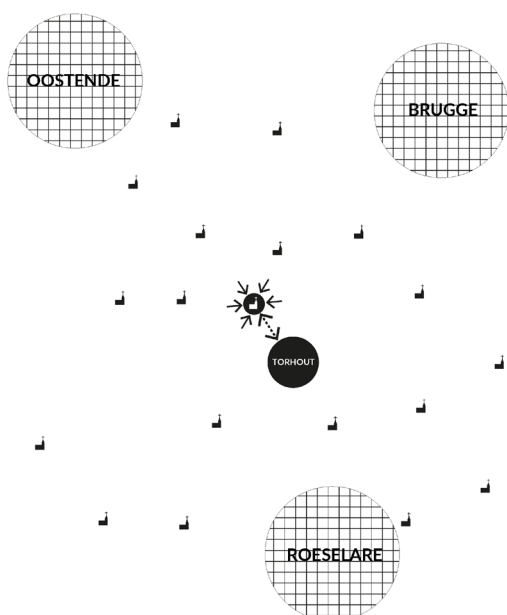
Wijnendale maakt functioneel deel uit van het stedelijk systeem rond Torhout. Lokale voorzieningen zijn voorhanden in het dorp maar voor stedelijke voorzieningen is Wijnendale afgestemd op Torhout. De G62 is een belangrijke schakel voor deze functionele verplaatsingen: op 16min fietsen sta je aan de Markt van Torhout.

Ook voor wonen maakt Wijnendale deel uit van het klein stedelijk gebied Torhout en zijn (eigen) regionale woningmarkt. Het laatste Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan (GRS) ambieert de groei en verdichting voornamelijk op te nemen in de compacte kern van Torhout en niet in de dorpen rondom (zoals Wijnendale).

Wijnendale heeft vanuit die invalshoek geen opgave of nood om te groeien. In het masterplan gaan we op zoek hoe Wijnendale verder kan versterkt worden in kwaliteit en niet in kwantiteit. Het versterken van basisvoorzieningen voor de kern zelf kan die kwaliteit verhogen. Voor andere voorzieningen blijft Wijnendale afgestemd op Torhout. We zetten in op Wijnendale als Torhouts dorp.

Morfologisch maakt Wijnendale ook deel uit van de dorpen die geënt zijn op het grote aaneengesloten openruimtegebied tussen Brugge, Oostende en Roeselare. Wijnendale ontleent zijn landschappelijk karakter aan de doorzichten naar deze open ruimte.

Omdat er geen groei meer dient opgenomen te worden in Wijnendale hoeft er ook geen extra open ruimte (WUG) aangesneden te worden. Zo kan voornamelijk ingezet worden op het versterken van de relatie met het omliggende landschap en de dorpsidentiteit.

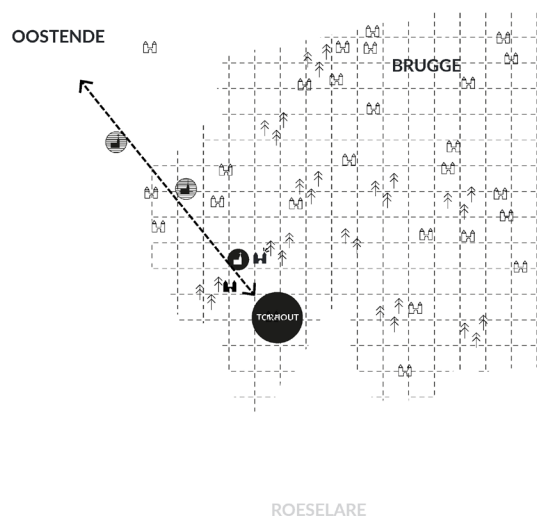
LANDSCHAPS-DORP

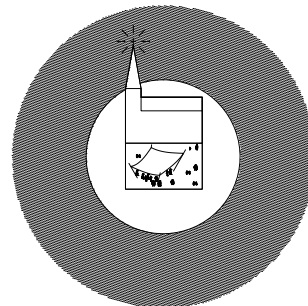
Torhout maakt deel uit van het Houtland rond Brugge. Het Houtland wordt gekenmerkt door een golvend landschap met versnipperde restanten bebossing en kasteelparken. Dit unieke biologisch waardevol landschap staat in schril contrast met de monofunctionele 'herbevestigde agrarische gebieden' (HAG) in het zuiden van Torhout. Het plateau van Wijnendale alsook het kasteeldomein d'Aertrycke en het kasteeldomein van Wijnendale maken deel uit van het Houtland.

Het Houtland met zijn typerende kasteeldomeinen en landschappelijke kwaliteiten biedt kansen om het karakter van Wijnendale als historisch landschapsdorp te versterken. Door in te zetten op hoge ecologische en beleevingskwaliteit kan het landschap doorgetrokken worden in de dorpskern. En het ontwikkelen van dorpsranden en doorzichten kan de relatie tussen landschap en dorp verder versterken.

De Groene 62 is een regionale recreatieve as die de historische landschappen tussen Torhout en Oostende verbindt en beleefbaar maakt. Daarnaast vormt de G62 ook een belangrijke ecologische corridor met intrinsieke ecologische kwaliteiten die een natuurverbingsgebied opspant tussen Torhout en Oostende. Tussen Torhout en Wijnendale werkt de G62 als een belangrijke functionele fietsverbinding.

De bovenlokale dynamiek van de Groene 62 biedt kansen voor Wijnendale. Door de aansluitingen tussen het dorp en de G62 te versterken, bouwt Wijnendale mee aan een sterke lokale verbinding voor woon-, werk- en schoolverkeer naar Torhout. Door in te zetten op verblijfskwaliteit langs deze aansluitingen biedt de G62 ook kansen voor buurtplekjes. Tegelijk gaan we op zoek naar hefbomen om de toeristische recreatieve dynamiek van de G62 sterker te koppelen aan het dorp. Een ommetje Wijnendale of een rustpunt kunnen een impuls geven voor de lokale horeca, de levendigheid van het dorp,...

WIJNENDALE ALS KARAKTERVOL DORP

... zoekt naar hefbomen om een ruimtelijke kwaliteitsslag te maken in de aantrekkelijkheid van de dorpskern.

HET AANWEZIGE LANDSCHAP

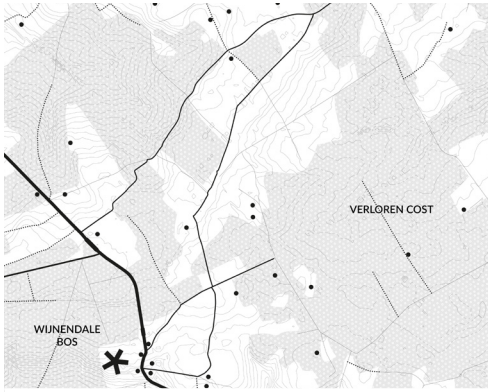
Door de systematische verlinting van de dorpassen verdwijnen steeds meer doorzichten naar het omliggende landschap. Ook de publieke ruimte heeft weinig linken met zijn groene omgeving en is vaak heel mineraal. Wat zijn de hefbomen om meer groen te introduceren in het straatbeeld en de publieke ruimte? Hoe herstellen we de link tussen dorpskern en landschap als belangrijke drager voor de identiteit van het dorp?

AANGENAMERE VERBLIJFSPLEKKEN

Meer woningen zorgen ook voor meer bewoners. Het gemeenschapsgevoel dat heel typerend is voor Wijnendale komt hierdoor onder druk te staan. Vandaag speelt het verenigingsleven (sport, toneel, jeugdbeweging...) zich voornamelijk af in het dorpshart. Ook de school die mee de sociale spil is van het dorp is hier gelokaliseerd. Hoe kunnen we van het dorpshart een echte ontmoetingsplek maken voor jong en oud? Zijn er ook andere plekken/parken waar mensen vandaag graag verblijven en ontspannen, hoe kunnen we deze plekken kwalitatiever invullen?

DORPSE BEBOUWING

Een korte reis door de tijd toont hoe Wijnendale evolueerde van een historisch onvruchtbaar bosrijk gebied naar een gecultiveerd landbouwdorp en een aantrekkelijke en karaktervolle woonomgeving in het groen. De laatste jaren zijn er heel wat nieuwe woonprojecten in het dorp gebouwd. Hierdoor komt Wijnendale als karaktervol en kleinschalig dorp onder druk te staan. De recente woonontwikkelingen zijn vaak heel verschillend in vormgeving en uitvoering wat ook een druk legt op de beeldkwaliteit van het dorp. Hoe kunnen we kwalitatief wonen in Wijnendale op schaal van het dorp? Wat zijn de hefbomen om minder én beter te bouwen in de toekomst?

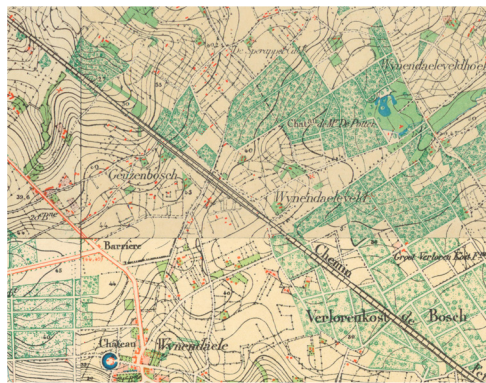
1777 - FERRARISKAART

Wijnendale ontstaat op het plateau (+20m) dat uitstrekt van Aartrijke tot Ichtegem. Op de Ferrariskaart van 1777 zijn grote beboste gebieden "Wijnendaleveld" en "Verloren Cost" leesbaar. Deze onvruchtbare grond werd ontgonnen om op te boeren en is leesbaar als openruimtekraters met dreven. Het kasteeldomein van Wijnendale werd gebouwd op het plateau van Wijnendale aan het 'Verloren Cost'-woud. Ook hier is het dambordpatroon van ontginningsvelden zichtbaar.

1854 - VANDERMAELEN

Het gecultiveerde landschap breidt zich verder uit op de Vandermaelenkaart van 1854. De veldontginningsgebieden met hoeves zijn de drijvende kracht voor het dorp. Verder komt ook de steenweg Torhout-Oostende, de huidige N33 in beeld (1766).

1873 - TOPOKAART

Op de topokaart van 1873 komt het kasteeldomein d'Aertrycke in beeld, gebouwd op de zuid-oostelijke helling van het plateau van Wijnendale. Een tweede belangrijke verandering is de aanleg van de spoorweg 62 tussen Oostende en Torhout met een station in Wijnendale. De spoorlijn was actief tussen 1867 en 1967 en werd opgebroken rond 1985.

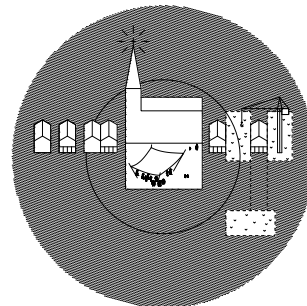
1970 - LUCHTFOTO

De dorpskern zelf ontstaat met samen met het oprichten van de parochie Wijnendale in 1912, op een 'rooster' van parallelle straten (vernoemd naar de pastoors) langs het station. Tussen kerk en station breidt het woonaanbod uit. De parochiezaal, het zusterklooster en de Sint-Jozef-Kerk zijn tot op heden beeldbepalende gebouwen van de dorpskern. Verder ontstaat verlinting langs de toegangswegen door de opkomst van de wagen en is de wegenis van de eerste verkaveling (Viswijk) zichtbaar op de luchtfoto.

2020 - LUCHTFOTO

Sinds 1977 maakt Wijnendale geen deel meer uit van Ichtegem, maar fusioneert met Torhout. Wijnendale blijft een aantrekkelijke woonomgeving, en de ontwikkelingsdruk stijgt met veel nieuwe verkavelingen en woonprojecten als gevolg. Zo is de Viswijk een belangrijke verkaveling die heel wat nieuwe bewoners aantrok. Waar Wijnendale ontstond als landbouwdorp komen de zichten naar het omliggende landschap steeds meer onder druk te staan door woonontwikkeling.

WIJNENDALE ALS DYNAMISCH DORP

... zet in op de kracht van de bewoners en gebruikers. Door participatie ontstaat een dynamisch masterplan die geen eind- maar een beginpunt vormt. Een visie die mee evolueert met de tijd waar bewoners samen aan bouwen.

PARTICIPATIE & COMMUNICATIE

We willen inzetten op een gedragen masterplan! Daarom voorzien we een communicatie- en participatietraject waarbij de bewoners van Wijnendale heel breed en vroeg in het traject bevroegd worden. We voorzien drie grote stappen: een wandelkaart wordt ingezet voor het verzamelen van input, in de co-creatiweek bespreken we verschillende mogelijke voorstellen en tenslotte koppelen we terug over het eindresultaat voor het masterplan

WANDELKAART

Elke inwoner van Wijnendale kreeg aan het begin van het traject een wandelkaart in de bus. Door zelf een wandeling uit te stippelen langs verschillende plekken in het dorp kon iedereen input geven voor het masterplan. Op de kaart was ruimte voorzien om iets te vertellen over specifieke plekken, ideeën te suggereren, problemen te signaleren, etc.

CO-CREATIEWEEK

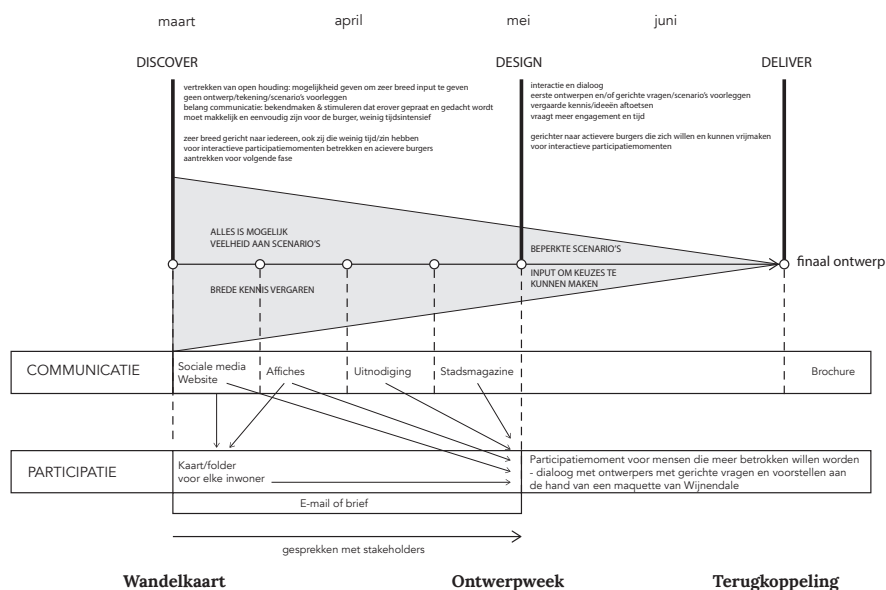
De co-creatiweek vormt het zwaartepunt binnen in het participatietraject. De bewoners van Wijnendale worden uitgenodigd om over verschillende thema's na te denken en input te geven. Twee maquettes vormen de onderlegger voor gesprekken met bewoners en lokale partners (school, Chiro...).

TERUGKOPPELING

Op het einde van het masterplan-traject krijgt elke Wijnendalenaar een brochure in de bus. Zo weet de actieve bewoner ook wat er met de input gebeurd is en hoe het uiteindelijke masterplan is opgebouwd. Deze brochure zal tegelijk de bewoners uitnodigen voor een afsluitend bewonersmoment waarop het masterplan wordt toegelicht.

STRATEGISCHE PROJECTEN

Lopende projecten en initiatieven worden bewust aangegrepen als hefboomen die effectief realisatie kunnen geven aan de transformatie van Wijnendale als duurzaam, verbonden en karaktervol dorp. We benoemen in het masterplan strategische plekken die -als brandpunten binnen het dorp- een grote hefboom zijn in de transformatie van Wijnendale.

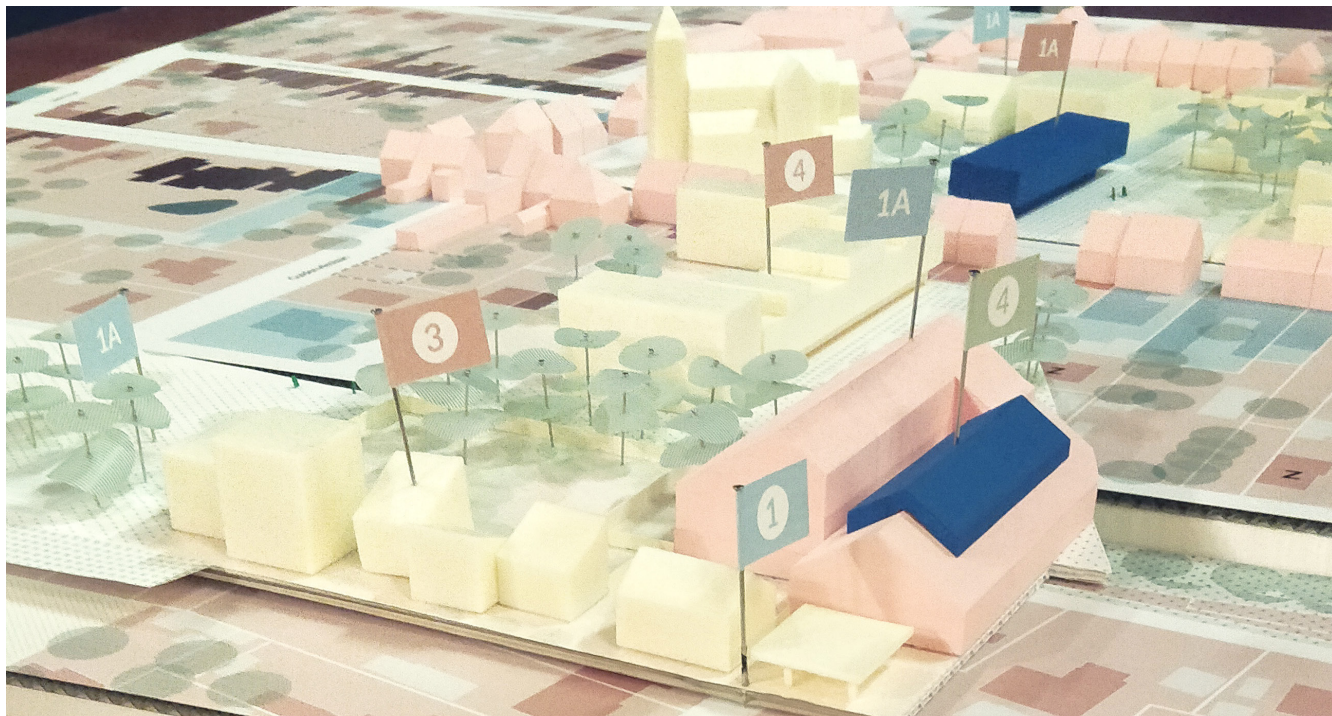
AFB. 01
Participatie- en communicatietraject
door TAKK.

HEB JIJ JOUW IDEE AL OP DE KAART GEZET?

DENK MEE OVER HET
RUIMTELIJK MASTERPLAN
VOOR WIJNENDALE

Elke inwoner van Wijnendale kreeg een kaart in de brievenbus. Geen gekregen? Haal er een in Wijnendaalse winkels of het Stadskantoor.

#MASTERPLANWIJNENDALE
WWW.TORHOUT.BE/MASTERPLANWIJNENDALE

SCHRIJF HIER JOUW IDEEËN OF SUGGESTIES

Duid op de kaart telkens met een nieuw nummer de plaatsen aan waarover je iets wilt zeggen. Schrijf hier het overeenkomstige nummer en wat je over die plaats wilt zeggen.

- 1. PLATSEN WAAR JE WAK KOMT
- 2. PLATSEN WAAR JE GRAAG KOMT
- 3. PLATSEN WAAR JE NIET GRAAG KOMT
- 4. PLATSEN WAAR JE ANDERE MENSEN OPMERKT
- 5. PLATSEN WAAR JE EEN LEUK IDEE, MENING OF SUGGESTIE OVER HEBT

Vul hieronder jouw gegevens in. Het invullen van je gegevens is niet verplicht. We zijn vooral benieuwd naar de ideeën en suggesties. Als je kans wilt maken op de Torhoutron hebben we wel jouw gegevens nodig om je te kunnen contacteren.

NAAM:
ADRES:
E-MAILADRES:
TEL:

Bij het invullen van de kaart, geef ik mijn goedkeuring om de verzamelde data te gebruiken voor het opmaken van het Masterplan voor Wijnendale. Bij vragen of indringende informatie wil ik hiervan, kan ik mij terugtrekken naar mijn adres of telefoonnummer naar 050 22.11.38

EEN RUIMTELIJK MASTERPLAN VOOR WIJNENDALE

Wijnendale staat de komende jaren voor enkele ruimtelijke uitdagingen: de herontwikkeling van de school, nieuwe woonprojecten, een speelbos, het toekomstplan voor de kerk, ... We willen al deze ontwikkelingen op elkaar afstemmen en op een juiste manier aanpakken.

Daarom stellen we met het ontwerpbureau MAAT een overkoepelend ruimtelijk Masterplan op voor ons dorp. Zo zorgen we ervoor dat het resultaat sterker is dan alle plannen afzonderlijk en maken we Wijnendale klaar voor de toekomst op vlak van wonen, werken, verplaatsen en ontspannen. Met een nog aangenamere dorpskern, groenere publieke ruimte, duurzame waterhuishouding, trage wegen, een goede relatie tussen dorp en landschap, ...

We willen de inwoners van Wijnendale actief betrekken in de ontwikkeling van het Masterplan. Lees hieronder hoe je kan meewerken. Zo geven we samen vorm aan Wijnendale.

Lieselotte Denolf
Eerste schepen, bevoegd voor stadsplanning en participatie

GEEF JOUW MENING OF IDEE

MET DEZE KAART

Schrijf jouw ideeën op deze kaart en de ontwerpers gaan met jouw input aan de slag. Meer informatie vind je op de achterzijde.

TIJDENS HET PARTICIPATIEMOMENT OP 3 MEI - 19:00

Rondom een maquette van Wijnendale zal je in gesprek kunnen gaan met de ontwerpers van het Masterplan. Ze zullen je vragen stellen en concrete voorstellen aftoetsen op basis van hun eigen expertise en alle input die ze hebben verzameld via deze kaarten, gesprekken met betrokkenen en de stadsdiensten. Hiervoor krijgt elke inwoner van Wijnendale nog een uitnodiging met meer informatie in de brievenbus.

MET EEN E-MAIL OF BRIEF

Stuur jouw suggestie (eventueel met foto's van de plaats) voor 19 april 2021 per e-mail naar ruimte@torhout.be of in een brief naar:
Lokaal Bestuur Torhout, Masterplan Wijnendale
Aartrijckstraat 11/B
8820 TORHOUT

Hoe kijk jij naar Wijnendale als dorp?

DENK MEE OVER HET RUIMTELIJK MASTERPLAN VOOR WIJNENDALE

GEEF JOUW IDEE
MET DEZE KAART

NEEM DEEL AAN HET PARTICIPATIEMOMENT
03.05.2021

V.U. Lokaal Bestuur Torhout, Aartrijckstraat 11/B, 8820 Torhout

HOE GA JE TE WERK?

Laat ons weten hoe jij Wijnendale ervaart met een wandeling. Kijk rond je en laat je inspireren. Je kan tijdens je wandeling verschillende plaatsen aanduiden. We helpen je hieronder op weg. Duid elke plaats aan met een nieuw nummer.

START → DEROUTE

Duid op de kaart het startpunt (schrijf START op de kaart), jouw wandelroute (met een volle lijn) en het eindpunt (schrijf FINISH) van jouw wandeling aan. Vertel ons hieronder waarom je deze route hebt genomen.

START
FINISH

→ PLAATSEN WAAR JE VAAK KOMT

Duid met een nummer in een vierkant plaatsen aan waar je vaak komt en noteer op de achterzijde waarom je er naartoe gaat.

→ PLAATSEN WAAR JE GRAAG KOMT

Duid met een nummer in een cirkel plaatsen aan waar je graag komt en vertel ons op de achterzijde waarom.

→ PLAATSEN WAAR JE NIET GRAAG KOMT

Duid met een nummer in een driehoek plaatsen aan waar je niet graag komt en vertel ons op de achterzijde waarom.

→ PLAATSEN WAAR JE ANDERE MENSEN ONTMOET

Duid met een nummer tussen haakjes plaatsen aan waar je andere mensen ontmoet en vertel ons op de achterzijde iets meer over deze plaats.

→ PLAATSEN WAAR JE EEN LEUK IDEE, MENING OF SUGGESTIE OVER HEBT

Duid met een nummer en een streep eronder de plaatsen aan en vertel ons op de achterzijde jouw idee.

GEEF JOUW IDEE OOK ZONDER WANDELING

Een wandeling hoeft natuurlijk niet. Heb je geen zin in of tijd voor een wandeling, maar wel een idee om Wijnendale aangenamer te maken?

Duid dan gewoon op de kaart met een nummer de plaatsen aan waar je een idee of suggestie over hebt en geef meer uitleg op de achterzijde.

KAART INGEVULD?

Steek deze folder **VOOR 19 APRIL 2021** in de speciale MASTERPLAN WIJNENDALE-briefbus aan de kerk van Wijnendale of in de briefbus van het Stadskantoor van Torhout, Aartrijkestraat 11/B.

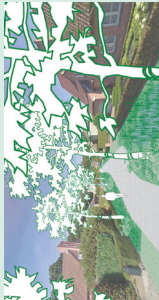
KLIMAAT-ROBUUSTE STRATEN

Het masterplan benoemt drie types straten die samen een klimaat-robuust geheel vormen voor Wierdenale. Het type groene straat wordt vooral gebruikt van de straat en uit het rijderijgereguleerd. Deze principes worden verder onderzocht naar haalbaarheid en budgettering.

DORPSAS

De dorpsassen zijn de toegangsstraten tot Wierdenale. Vanuit deze straten op maat van de wegen aangelegd met hoge dijken en lage dijken. Het type dorpsas wordt vooral gebruikt van de straat en uit het rijderijgereguleerd. Deze principes worden verder onderzocht naar haalbaarheid en budgettering.

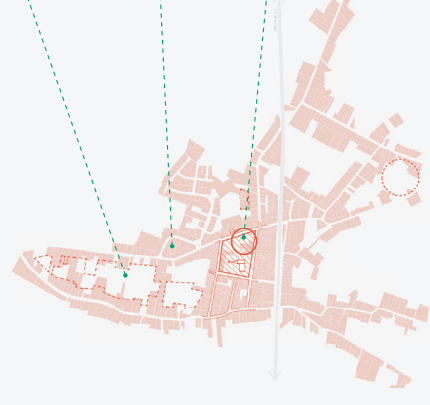

WOONERF

Woonerf is een type straat waar de snelheid van de rijderij wordt beperkt door de aanwezigheid van wanden, fietsen, gaten en het aanbrengen van de wegmarkeringen.

MINDER EN BETER BOUWEN

We willen dat Wierdenale een karaktervol dorpsas is. Het karakter van het dorpsas wordt bepaald door de aanwezigheid van open ruimte. Om de identiteit van het dorpsas te behouden is een verdere groei van het dorpsas noodzakelijk. We willen enkel nog groeien in kwaliteit en bouwen aan landschappelijke en publieke meerwaarden voor het dorpsas.

DRUK OP DE OPEN RUIMTE

De laatste jaren nemen woonruimte tekorten toe. Dit heeft geleid tot een druk op de open ruimte. Om de identiteit van het dorpsas te behouden is een verdere groei van het dorpsas noodzakelijk. We willen enkel nog groeien in kwaliteit en bouwen aan landschappelijke en publieke meerwaarden voor het dorpsas.

MINDER BOUWEN

Gezien we niet verder willen groeien in Wierdenale, hebben we de woonruimte tekorten op andere manieren op te lossen. Zo verminderen we dat er meerdere woningen worden gebouwd op één perceel (verlichting) en het dorpsas naar het dorpsas wordt.

DYNAMISCHE DORPSAS

We willen ook met het dorpsas omgaan als een dynamisch dorpsas. Dit kan een reden zijn om in de zone - in dialoog met de stad - meer dan één woning op een perceel te bouwen. De site Wierdenale vormt in het dorpsas een belangrijke rol. Het dorpsas zal mogelijk op termijn zijn activiteiten op een andere locatie organiseren. In het dorpsas wordt dat verplaatst, willen we zoveel als mogelijk meebouwen aan de dynamiek van het dorpsas.

DE GROENE 62

Langs de Groene 62 kan als fietsers al op een aanpak worden toegevoegd. Deze plaatsen zijn niet alleen een verbod op met het dorpsas, maar kunnen ook als kleine verblijfplaats dienen.

WOONSTRATEN

Woonstraten zorgen voornamelijk voor de ontlasting van woningen. Liefhebbers staat centraal. Door een herindeling met een woonerf wordt de veiligheid verhoogd en het dorpsas verder ontwikkeld. Groenestroken en groenestroken binnen de als verschuiven zorgen voor een veel mooier beeld.

SPECIEKE DORPSSTRATEN

Specifieke dorpsstraten zijn een ontwerp op maat. Zo ook de Groene 62 als publieke plek en de verbinding naar de Groenestraat.

GULDENVIJLDELAAN

Tier hoogtes van de Guldenvijldelaan ligt de Groene 62 lager gelegen in een groene bedding. Het type dorpsas wordt vooral gebruikt van de straat en uit het rijderijgereguleerd. Deze principes worden verder onderzocht naar haalbaarheid en budgettering.

LIZERWEGSTRAAT

Verloop bestaat uit een fietsverbod tussen de Groenestraat en de Groene 62. De grote verbande openruimte (publiek) aan het einde van de straat blijft, samen om het dorpsas te behouden. Het dorpsas wordt vooral gebruikt van de straat en uit het rijderijgereguleerd. Deze principes worden verder onderzocht naar haalbaarheid en budgettering.

CONSCIENCESTRAAT

De kruising van de Groene 62 en de Consciencestraat is verbande een gewaardeerde kruising. Het type dorpsas wordt vooral gebruikt van de straat en uit het rijderijgereguleerd. Deze principes worden verder onderzocht naar haalbaarheid en budgettering.

CONSCIENCENWIK

In de toekomst zal je via de nieuwe verkaveling van de Consciencenwijk een blik krijgen op de grote en mobiele boom om uit te kijken op het prachtige landschap met knippen aan de overzijde van de Groene 62.

DYNAMISCH DORPSHART

Tijdens de co-creatie hebben we een scenario voor het dorpsas bedacht. Uit deze gesprekken benoemen we een aantal principes. Dit is een lange termijn. Hiermee willen we dus iets vaststellen, toekomstige stappen te zetten richting een dynamisch dorpsas voor Wierdenale.

Wierdenalestraat

EEN DORPSHART VOOR EVENEMENTEN

De bodem van Wierdenale is niet alleen een dorpsas, maar ook een dorpsas. Dit is een lange termijn. Hiermee willen we dus iets vaststellen, toekomstige stappen te zetten richting een dynamisch dorpsas voor Wierdenale.

EEN CENTRAAL PARK ALS GROEN DORPSHART

De grote bestaande bomen kunnen een groen park voor de Wierdenale worden, centraal in het dorpsas. Een plek voor kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen om elkaar te ontmoeten. Vanaf dat school en de dorpsas kan de dorpsas worden ontwikkeld. Het dorpsas wordt vooral gebruikt van de straat en uit het rijderijgereguleerd. Deze principes worden verder onderzocht naar haalbaarheid en budgettering.

WONEN OP SCHAAL VAN HET DORP

Ook met het dorpsas kunnen we meebouwen aan een dynamisch dorpsas. Dit is een lange termijn. Hiermee willen we dus iets vaststellen, toekomstige stappen te zetten richting een dynamisch dorpsas voor Wierdenale.

PARKEREN EN ONTSLEUTEN

Op twee plekken in het dorpsas voorzien we een parkeerplaats. Zo kan de zone rond de kerk vergroot worden en ingezet worden als dorpsas. Voor de dorpsas wordt vooral gebruikt van de straat en uit het rijderijgereguleerd. Deze principes worden verder onderzocht naar haalbaarheid en budgettering.

WANDELKAARTEN

De Wijnendalenaar was enthousiast over de wandelkaarten: maar liefst **57 kaarten** werden ingevuld in de brievenbus gedeponneerd en nog eens **93 kaarten** met de klassen van de school ingevuld! Een bron van informatie voor het ontwerpteam om mee aan de slag te gaan.

Onderstaand schema geeft een overzicht van de input van de bewoners. Alle suggesties en opmerkingen zijn er in verzameld en gesorteerd onder vier thema's: (1) klimaatrobuuste straten (2) landschap en parken (3) bouwen in de toekomst en (4) dorpshart. Per thema hebben we ook subcategorieën benoemd en geteld hoeveel keer de suggestie/opmerking terugkwam. Hoe vaker de suggestie gegeven werd hoe donkerder het balkje gekleurd is.

Zo komen fietsveiligheid, te hoge snelheden en zwaar verkeer vaak voor binnen het thema 'klimaatrobuuste straten'. Binnen de zone rond de kerk (het 'dorpshart') vormen het vergroenen van de publieke ruimte en de nood aan een lokale buurtwinkel belangrijke thema's. Ook de vele nieuwe woonprojecten werden in veel wandelkaarten aangehaald. Deze projecten geven een druk op de beeldkwaliteit en de identiteit van Wijnendale en vormen een uitdaging voor het bouwen in de toekomst.

In de kaarten werd ook gevraagd naar plekken waar bewoners vaak komen, graag komen, niet graag komen en plaatsen waar ze andere mensen ontmoeten. De overzichtskaart op de volgende pagina bundelt deze verschillende plekken en wandelingen. Op deze kaart licht het Kasteeldomein van Aertrycke op als een enorme kwaliteit voor de bewoners. En ook de Groene 62 springt eruit als een plek waar graag gefietst en gewandeld wordt.

Suggesties van de kinderen uit de basisschool voor de toekomst van Wijnendale: een dierentuin, een pretpark, schommels, draaimolens...

01

KLIMAATROBUUSTE
STRATEN

1	2	Zebrapaden aanleggen	2
2	1	Pad afsluiten met paalrjes	1
3	2	Zone 30 maken	2
4	3	Fietspaden aanleggen	3
5	4	Parkeren op voetpad	4
6	2	Nieuwe bomen langs de weg	2
7	1	Aansluiting op riolering	1
8	3	Onharding	3
9	1	Fietsstraten aanleggen	1
10	5	Eénrichtingsstraten aanleggen	5
11	2	Straten verkeersvrij maken	2
12	1	Parking wordt park	1
13	3	Voetpaden en fietspaden rondom school	3
14	6	Voetpaden in slechte staat	6
15	6	Aandacht voor fietsveiligheid	6
16	1	Parkeren op straat	1
17	1	Kassien verwijderen	1
18	4	Missing link: voetpad	4
19	10	Overlast zwaar verkeer	10
20	2	Weg in slechte staat	2
21	9	Er wordt te snel gereden	9
22	1	Fietsenstalling voorzien	1
23	4	Voorrang van rechts wordt niet nageleefd	4
24	1	Trappen voorzien van fietsgoten	1
25	2	Bloemen zaaien	2
26	1	Brugges te smal	1
27	1	Brug voor traag verkeer	1
28	1	Aandacht spelende kinderen	1
29	1	Parkeervakken afbakenen met lijnen	1
30	1	Rolstoeltoegankelijkheid	1
31	2	Spiegel plaatsen	2
Riolering verbeteren, niet affeiden naar Groene 62			1

02

LANDSCHAP
EN PARKEN

1	4	Kerkwegels in ere herstellen	4
2	6	Trage wegen openstellen	6
3	2	Mooi vergezicht	2
4	9	Meer banken voorzien	9
5	1	Speeltuin omvormen tot hondenweide	1
6	1	'Fit o run' parcours	1
7	1	Paden soms modderig	1
8	1	Geurhinder en ongedierte grachten	1
9	1	Moubeek heropwaarderen	1
10	2	Speeltuin te klein	2
11	1	Groen behouden	1
12	1	Upgrade Wijndalebos	1
13	2	Verlichting	2
14	2	Bufferbekken beveiligen	2
15	2	Nieuw pad aanleggen	2
16	1	Bomen/bospark aanplanten	1
17	1	Aanleg doolhof/boomhutten	1
18	2	Kasteel van Wijndendale meer openstellen	2
19	1	Aanleg fiets/MTB-parcours	1
20	1	Plek voor organisatie survivalcursussen	1
21	1	Meer beleving langs de Groene 62	1
Vuilnisbakken voorzien			5
Hondenweide aanleggen			2
Meer groen i.p.v. volbouwen			1

03

BOUWEN IN
DE TOEKOMST

1	7	Site Lammens verwaarloosd, herbestemmen	7
2	1	Leegstaand hotel domein d'Aertrycke	1
3	1	Aantal wooneenheden beperken in dorpskern	1
4	2	Site Vanhulle: geen goede locatie	2
5	3	Herbestemming kerk	3
6	2	Leegstand/verval	2
7	2	Schoolgebouwen (geen containers)	2
8	2	Chiroplein en gebouwen vernieuwen	2
9	2	Kiosk in slechte staat	2
10	1	Facelift parochiezaal	1
Stoppen met bouwen in Wijndendale			8
Laatste jaren veel nieuwbouwprojecten			4
Woonmogelijkheden voor ouderen, groep huisjes			1

04

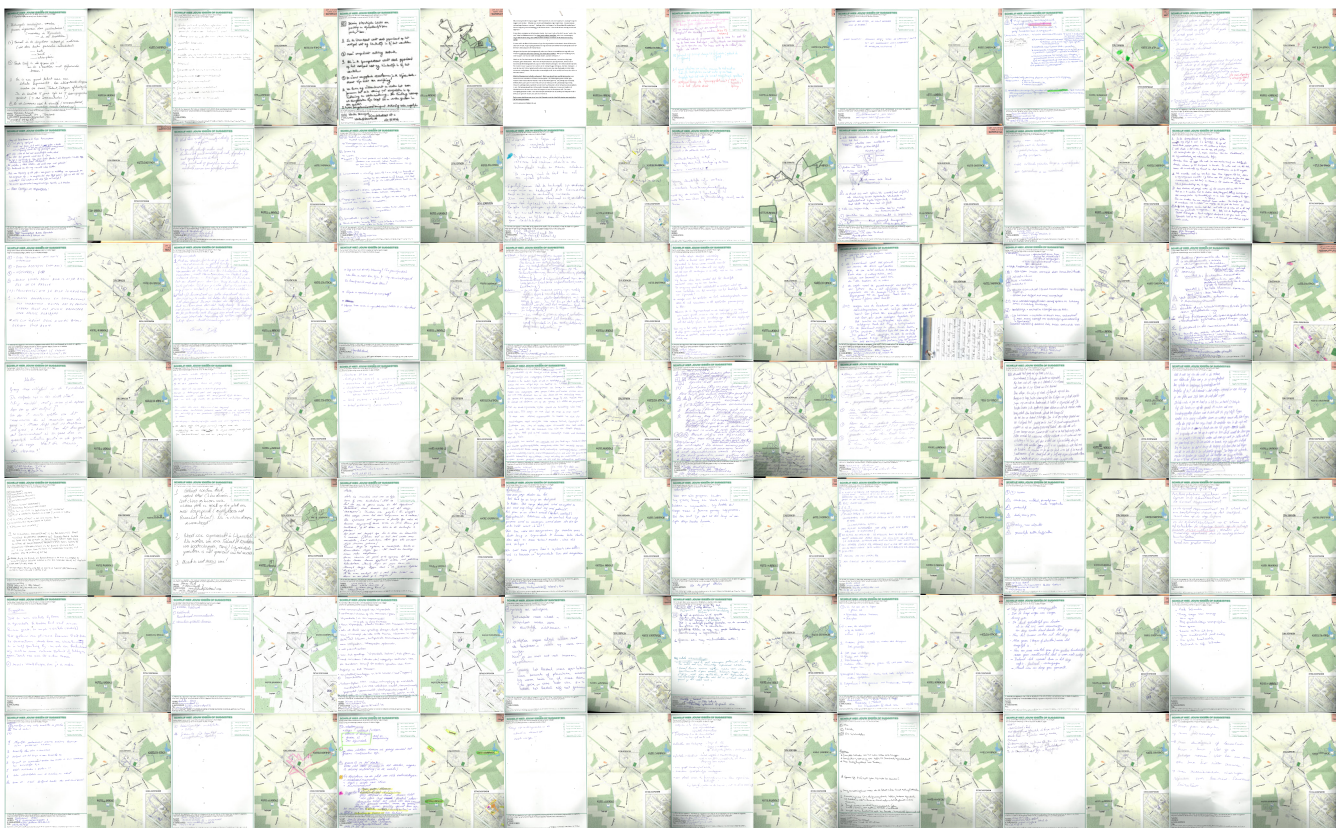
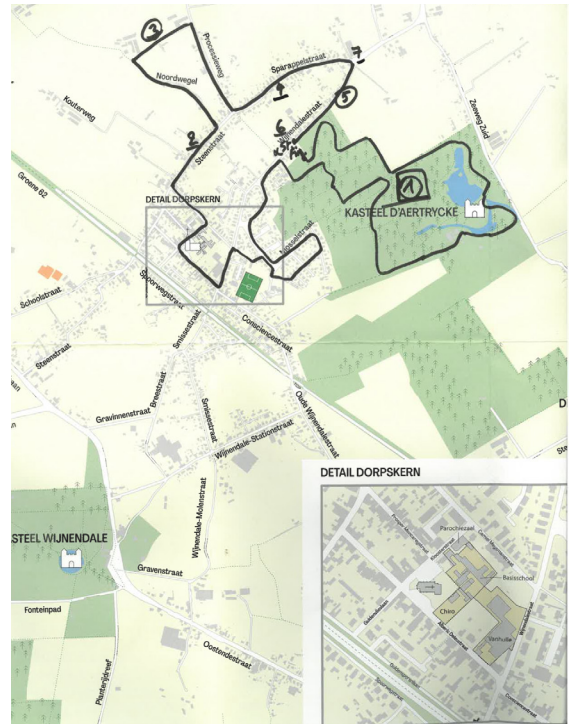
DORPSHART

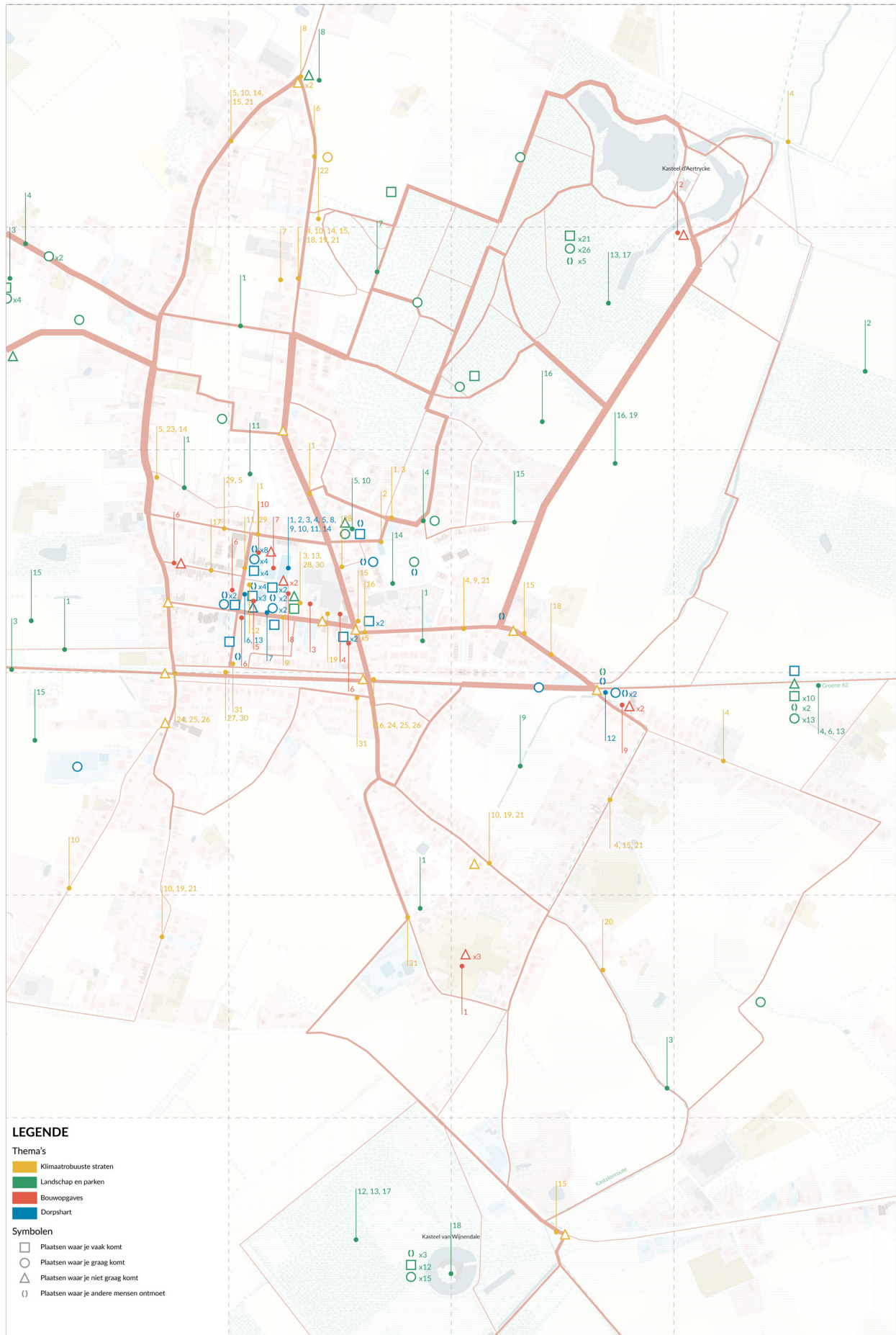
1	21	Lokale supermarkt	21
2	2	Kinderen veilig naar school, auto's weren	2
3	5	Gebrek aan ontmoetingsplaatsen	5
4	3	Vraag naar horeca	3
5	11	Pleinen aantrekkelijker maken	11
6	1	Glas- en kledingcontainers ontsieren centrum	1
7	1	De Lijn mag vaker halt houden aan kerk	1
8	1	Buurtcomposteerplaats installeren	1
9	1	Organiseren van een wekelijkse markt	1
10	1	Volkskultuurfjes	1
11	1	Verhuur van elektrische fietsen	1
12	3	Speedmogelijkheden voor kinderen voorzien	3
13	3	De kerk behouden	3
14	3	Meer kleuren cultuur	3
Karakter Wijndendale zeker behouden			3
Bankautomaat			2
Nieuwe mensen samenbrengen met ouderen			1
Jaarlijks buurt- of straatfeest			1
Skatepark			3
Voetbalveld toegankelijk maken			1
Nachtwinkel niet nodig			2
Meer activiteiten			1

skatepark Wynendale
 Naar onze jonge skaters zou het heel leuk zijn om terug een skatepark te hebben. Het vorige skatepark werd verwijderd en dat werd nog maar heel erg veel gebruikt. Het peen en nu staat wordt (basket- voetbal) niet gebruikt. Daarom iets die aantrek had weg genomen word en vervangen word door iets die op nuts trekt weet ik niet!

Een gezellig plantje maken met banken (ook event overdekt) (pick-nuk, ofpreken). met speelplein voor de kids. May event ook op grasplein aan de chiro voorbeeld nemen aan speelplein groenhove

3 Wynendale bos verdient een upgrade. Het zou leuk zijn moesten er dan ook leuke speelmogelijkheden aangeboden worden. Mooi voorbeeld hiervan is Bultkampveld. Daar worden leuke, natuurlijke speelmogelijkheden voorzien in het bos (waterloop, rotsen, evenwichtsparcours, m) en dit word ook gecombineerd met mooie educatieve aanvullingen. (bordjes met uitleg, doe-activiteiten, ...) Dus geen gewoon speelplein maar wel iets met een educatieve achtergrond

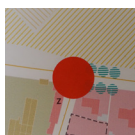

BEWONERSAVOND

Tijdens de co-creatiweek gingen we in gesprek met bewoners over Wijnendale. Aan de hand van een grote maquette en een aantal vragen kregen we heel wat input over de verschillende thema's die leven in het dorp. Aan de hand van een zoommaquette gingen we in gesprek over de dynamiek rond het dorpshart (cfr. hoofdstuk: 'dynamisch dorpshart')

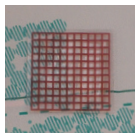
KLIMAATROBUUSTE STRATEN

Hoe zou je het comfort voor fietser en voetganger verhogen? Welke plekken verdienen extra aandacht?

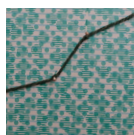

Welke straten zou je willen vergroenen?

Waar kunnen we plekken voor ontmoeting introduceren, en hoe kunnen we dit doen? Met één sterk dorpsplein of een aantal verspreide kwalitatieve plekjes?

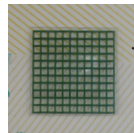
LANDSCHAP & PARKEN

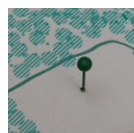
Hoe fiets je vanuit het dorp naar de Groene 62?

Waar zou je een trap of een afdaling voorzien naar de Groene 62?

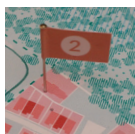

Waar zou je verblijfsplekken voorzien in het dorp?

Is er nood aan meer plaats voor sport in het dorp? Zo ja welke sport, en waar?

BOUWEN IN DE TOEKOMST

Geef een voorbeeld van één goed en één minder goed woonontwikkelingsproject van de laatste jaren en vertel ons waarom.

Hoe kunnen we de bruggen over de G62 veiliger en aangenamer maken voor fietser en voetganger?

3. AANPAK

Het DNA van het dorp-masterplan voor Wijnendale is het product van een half jaar intensief samenwerken met het Lokaal Bestuur Torhout en de verschillende diensten, de Provincie West-Vlaanderen, MAAT-ontwerpers en communicatie- en participatiebureau TAKK.

Er is een stapsgewijze aanpak gevolgd die bestaat uit drie grote fases, ondersteund door het participatietraject (cfr. Wijnendale als dynamisch dorp)

FASE 1A: VERKENNEN

We startten de analysefase met een fietstocht door Wijnendale, voorbereid door het Lokaal Bestuur Torhout. Hierdoor kregen we voeling met de thema's die spelen binnen het dorp. In deze fase werd de bevolking een eerste keer bevraagd d.m.v. de wandelkaarten. Deze inzichten werden gebundeld in vier thema's en afgetoetst op de eerste projectgroep.

FASE 1B: SCENARIO'S

In de volgende fase stelden we voor elk van de thema's de onderzoeksvragen scherp en werkten we scenario's verder uit voor de ontwerpweek. In deze fase werden ook verschillende bilaterale gesprekken gevoerd met lokale partners en de stadsdiensten:

- (-) stadsdienst mobiliteit
- (-) stadsdienst groen, klimaat en openbare werken
- (-) vrijetijdsdiensten
- (-) Chiro en de school
- (-) familie Vanhulle

Binnen deze fase werd het ontwerpteam ook ondersteund door een expert mobiliteit (Enid Zwerts - SUUNTA), een expert ruimtelijke planning (Marjolijn Claeys - VOORLAND) en een expert klimaatadaptief ontwerp (Stefanie Dens - Witteveen en Bos).

FASE 2: CO-CREATIEWEEK

De co-creatieweek vormt het zwaartepunt van het traject. We hebben vijf bewonersmomenten georganiseerd. Waarbij bewoners eerst op een grote overzichtsmaquette de thema's 'klimaatrobuuste straten', 'landschap en parken' en 'bouwopgaves' bespraken. Om vervolgens op een zoommaquette van het dorpschart drie scenario's voor de dorpskern te bespreken (cfr. hoofdstuk Dynamisch Dorpschart).

Tijdens de CCW zijn er ook gesprekken gevoerd met de lokale partners (school, Chiro, Vanhulle), de betrokken stadsdiensten en experten. Op het einde van de week werden de resultaten voorgelegd aan de kwaliteitskamer van Torhout en de projectgroep.

FASE 3A: VISIE

De fase na de co-creatieweek wordt gebruikt om de laatste afstemming voor het masterplan te maken. Het masterplan omvat uitspraken over verschillende thema's en doet dat ook gericht. Voor elk thema is samen bepaald welke detailgraad wordt nagestreefd.

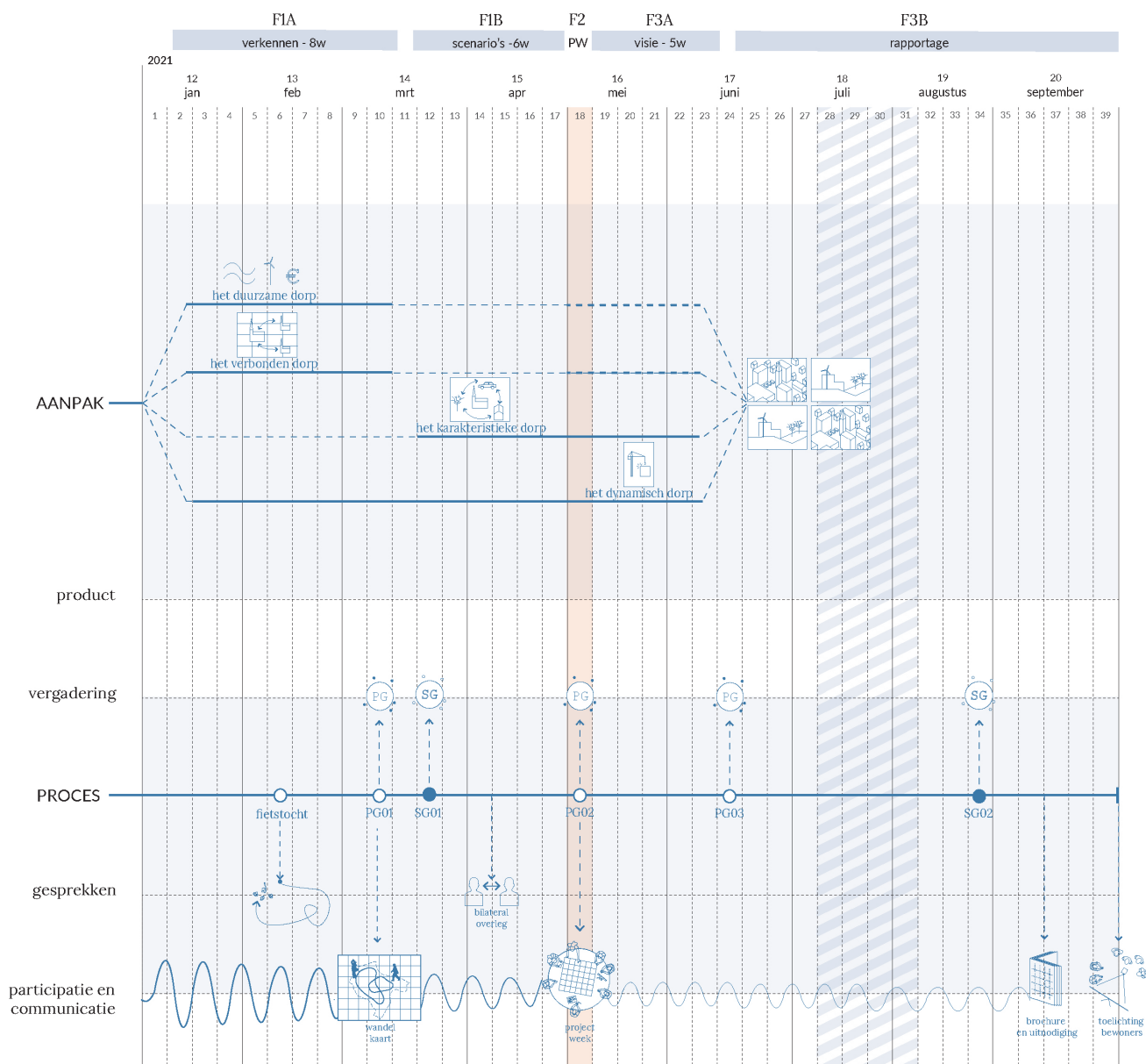
- klimaatrobuuste straten
kaderplan (mobiliteit en klimaat)
- landschap & parken
drie dorpsparken benoemen en globale principes uitzetten
- bouwopgaves
input voor het beeldkwaliteitsplan dat in opmaak is door het Lokaal Bestuur Torhout (kwaliteitskamer).
- dorpschart
ruimtelijke principes benoemen voor het dorpschart.

Deze visie wordt teruggekoppeld op de derde projectgroep

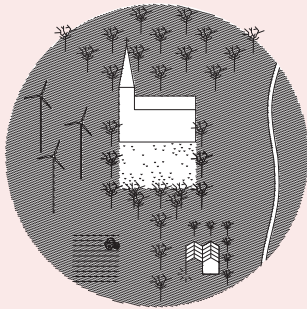
F3B: RAPPORTAGE

In de laatste fase werken we aan de rapportage en een laatste terugkoppeling met de stuurgroep. Tenslotte wordt nog een terugkoppeling met de bewoners voorzien.

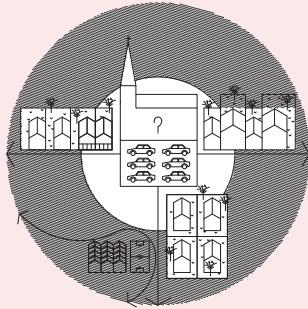
PROCESSCHEMA

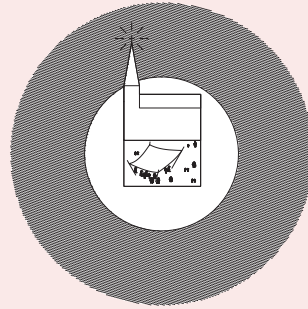
DNA VAN HET DORP

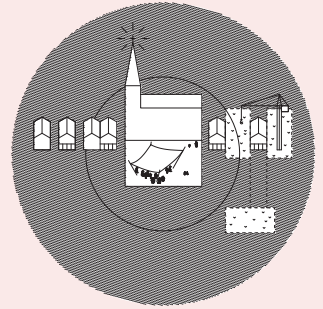
WIJNENDALE ALS
DUURZAAM DORP

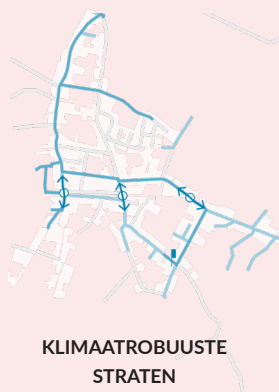
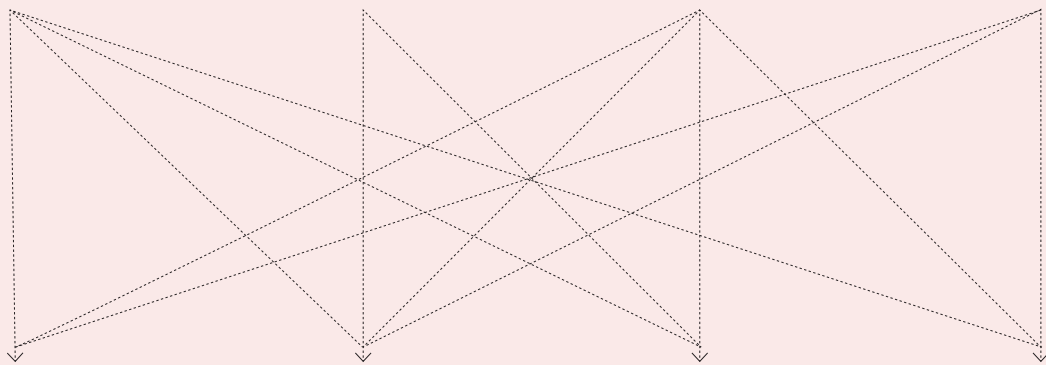
WIJNENDALE ALS
VERBONDEN DORP

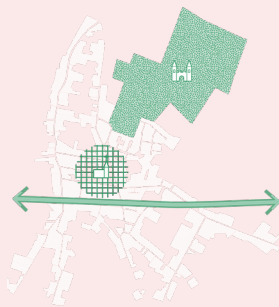
WIJNENDALE ALS
KARAKTERVOL DORP

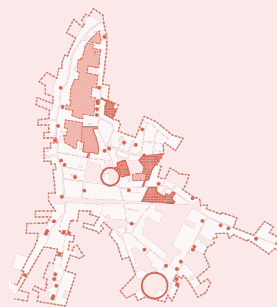
WIJNENDALE ALS
DYNAMISCH DORP

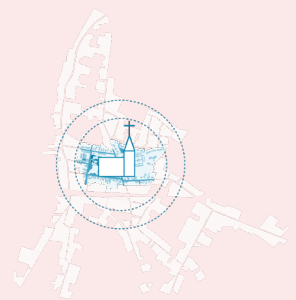
KLIMAATROBUUSTE
STRATEN

COMPLEMENTAIRE
DORPSPARKEN

MINDER EN BETER
BOUWEN

DYNAMISCH
DORPSHART

MASTERPLAN VOOR HET DORP

II. KLIMAATROBUUSTE STRATEN

De rioleringswerken en de heraanleg van de straten vormt de aanleiding om in dit hoofdstuk na te denken over de bovenliggende verkeersstructuur en het publiek domein. Eerst zetten we een kader uit voor meer duurzame mobiliteit in Wijnendale door een aantal types straten te benoemen.

Vervolgens benoemen we inrichtingsalternatieven om te vergroenen en om hemelwater niet meteen af te voeren naar de riolering maar in de straten (zichtbaar) te houden en vertraagd te laten infiltreren.

Tot slot worden de aanpassingen van het wegprofiel gekoppeld aan vier types van klimaatrobuuste straten voor Wijnendale. Door middel van snede en collage worden de ruimtelijke winsten van elk type herinrichting geduid.

1. RIOLERING

WERKEN

Aquafin en Infrac hebben concrete plannen voor het aanleggen en vernieuwen van de riolering in een groot deel van Wijnendale. Op de figuur hiernaast is aangeduid over welke straten het concreet gaat. Hoewel niet alle straten met deze rioleringswerken heraangelegd worden, bekijkt het masterplan Wijnendale bewust als een verkeerskundig en klimaatrobuust geheel. Een globale visie kan immers moeilijk ontwikkeld worden op basis van een aantal straten.

Het klein waterzuiveringsstation vormt de sleutel tot het hydraulisch systeem. Het KWZI zal mogelijks in de toekomst naar een andere locatie in Wijnendale verhuizen. Hiervoor zijn de stad en Fluvius nog in gesprek.

De werken vormen een belangrijke hefboom om na te denken over de bovenliggende verkeersstructuur en het klimaat. De heraanleg van en de investeringen in het publiek domein kunnen immers kansen bieden voor het realiseren van meerwaarde voor het dorp. In de volgende hoofdstukken wordt dit verder besproken.

TIMING

De rioleringswerken zijn (voorlopig) gepland voor 2024-2025. De werken zullen ongeveer drie jaar duren en systematisch verlopen volgens een hydraulische logica.

Niet alle straten zijn dus op hetzelfde moment aan de beurt: sommige straten zullen eerder een nieuw publiek domein krijgen dan andere. Het implementeren van de mobiliteitsvisie in de heraanleg van deze segmenten zal mogelijks de verkeerssituatie in de omliggende straten impacteren. Zo kunnen ingrepen om de wagen te vertragen (bvb. asverschuivingen) voor meer verkeer zorgen op andere plekken in het dorp. Daarom zullen ook tijdelijke inrichtingsoplossingen gezocht worden voor de (nog) niet heraangelegde stukken. Zo kunnen we steeds een globale (mobiliteits)visie voor Wijnendale nastreven.

BUDGETERING

Ook moet het kaderplan afgestemd worden op budgetering van de rioleringswerken. Welke kosten worden door welke overheid gedragen? Zijn er winsten te behalen door de handen in elkaar te slaan? Hoe kan aanvullend op de huidige selectie van straten op lange termijn verder gewerkt worden aan de vernieuwing in opwaardering van de straten?

AQUAFIN

NV

TECHNISCH PLAN

Proj.nr. : 23.382/

Aanduiding van het project op een kopie uit de stafkaart

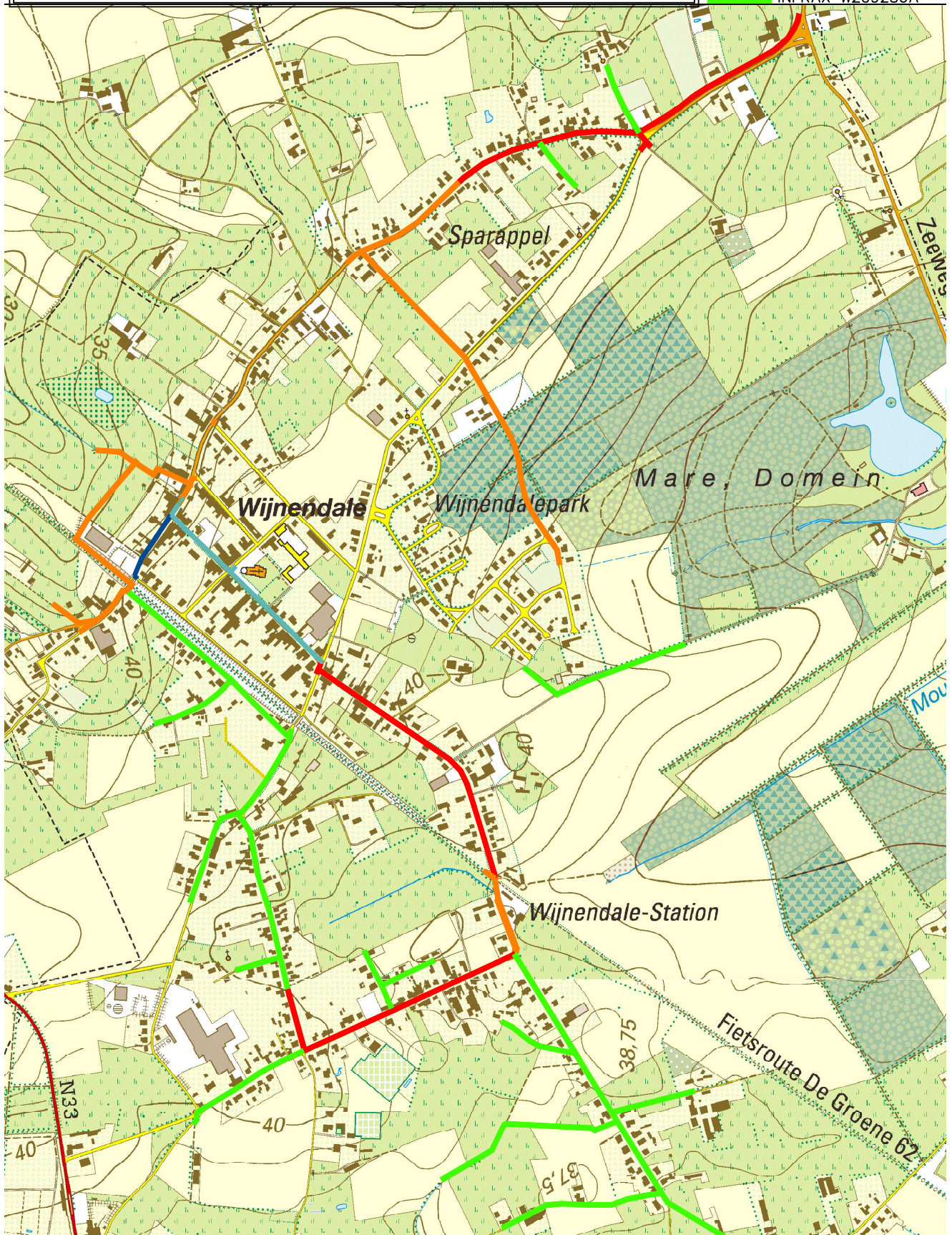
AQUAFIN 23.382

INFRAX

AQUAFIN LP 22.042

AQUAFIN RB 22.042

INFRAX W209256A

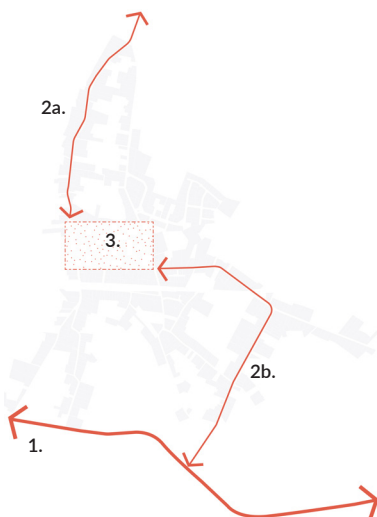
2. MOBILITEIT

Binnen de scope van het masterplan werken we toe naar een kaderplan voor de mobiliteit in Wijnendale. Op basis van gesprekken met de stadsdienst mobiliteit en input van bewoners benoemen we aantal type straten met principes. Hiermee willen we niets vastklikken, maar eerder een structuur uitzetten die voor de heraanleg van de straten met extra mobiliteitsonderzoek en -tellingen kan evolueren in een volwaardige mobiliteitsvisie.

GEMOTORISEERD VERKEER

Vandaag is de auto koning in Wijnendale. Doorheen de gesprekken kwam de hoge snelheid en het vrachtverkeer vaak terug als problematiek, met onveilige situaties voor voetgangers en fietsers tot gevolg. Het knippen van straten is hierin geen heiligmakende oplossing. Een herinrichting (as-verschuivingen, versmallen...) die vertragend werkt dan weer wel! Het vertragen van het gemotoriseerd verkeer en weren van doorgaand verkeer is een cruciale eerste stap naar een meer leefbare verkeersruimte en bijgevolg woonomgeving.

Het vertragen van het gemotoriseerde verkeer zet ook in op meer veiligheid en comfort voor de fietsers. De vraag naar veiligere befietsbare straten was bij de bevraging van de bewoners unaniem.

Huidige categorisering uit het mobiliteitsplan Wijnendale:
(1) Secundair I: N33
(2) Lokaal II: (a) Steenstraat-Sparappelstraat
(b) Consciencestraat- Wijnendale-Stationsstraat
(3) geen doorgaande verbinding langs de dorpskern

We definiëren drie types straten die elk op een andere manier omgaan met de ruimte voor auto en fiets. Ze worden gericht toegepast op het stratennetwerk van Wijnendale waardoor ook de leesbaarheid van de structuur zal worden verhoogd. De categorisering van de lokale wegen zoals opgenomen in het mobiliteitsplan vormt hiervoor het vertrekpunt.

DORPSAS

De Sparappelstraat-Steenstraat en de Consciencestraat-Wijnendale-Stationsstraat zijn binnen de huidige mobiliteitsvisie lokale wegen type II. Ze vormen de invalswegen vanaf de N33 en het noorden naar het dorpshart. De nieuwe verkeersstructuur van het dorp volgt deze hiërarchie en benoemt deze beide straten als twee 'dorpsassen' die het binnenrijden van het dorp organiseren en vorm geven. Het vertragen en weren van doorgaand verkeer maar ook het versterken van de positie van de fiets staan hier centraal.

WOONSTRAAT

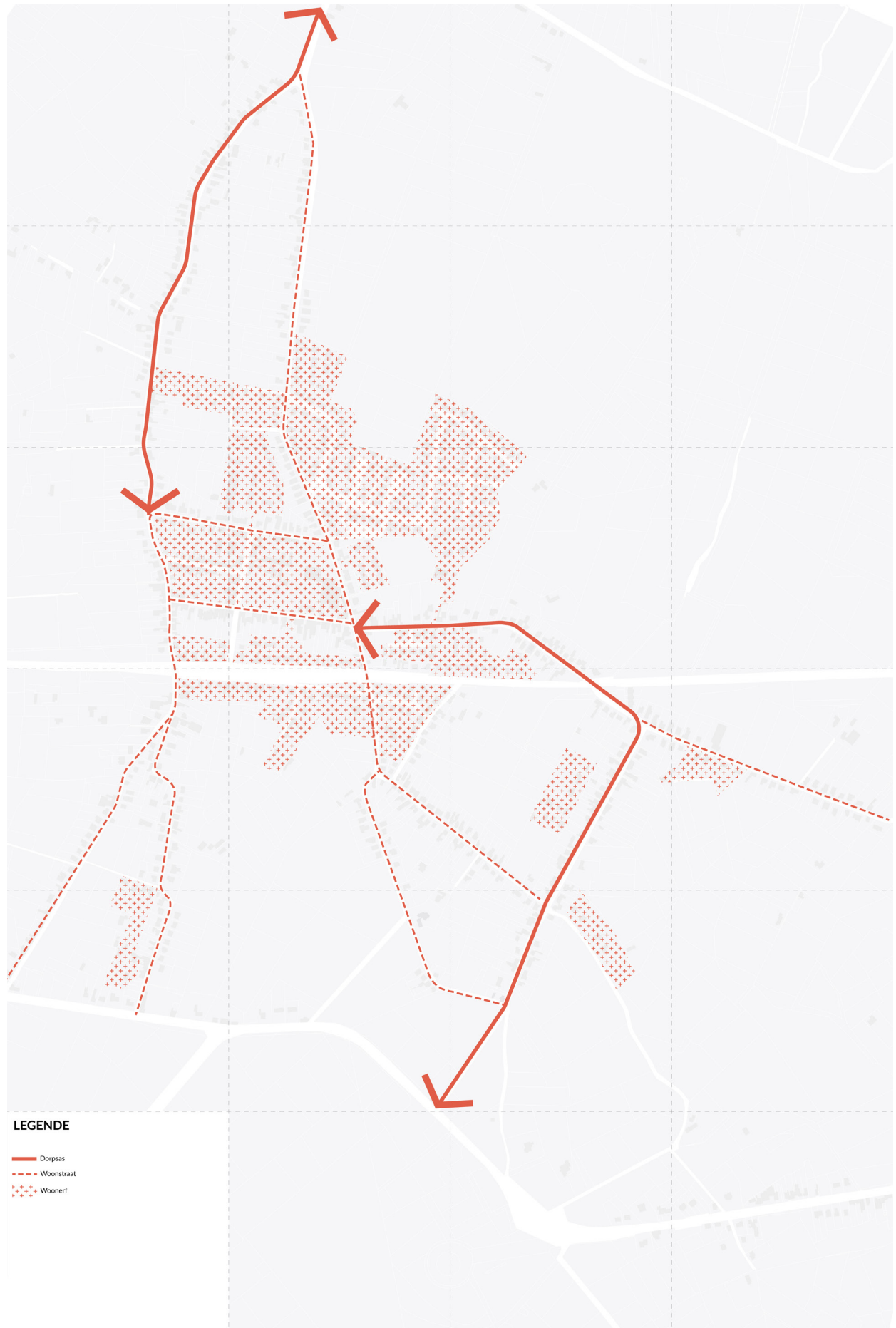
De woonstraten zijn een tweede categorie. Woonstraten dienen voornamelijk de ontsluiting van woningen. Leefbaarheid staat dus centraal. De woonstraten rond het dorpshart betekenen een belangrijke schakel in het weren van het doorgaand verkeer in Wijnendale.

WOONERF

Tot slot zijn er nog een heel aantal woonlobben, zoals verkavelingen of doodlopende straten die enkel woningen bedienen. We benoemen het woonerf als derde categorie. De verblijfsfunctie en kwaliteit staan hier voorop.

Ook in het dorpshart worden de Kloosterstraat en de P. Moncareystraat ingericht als erfstraat. Een herinrichting als erf biedt hier kansen voor een meer kwalitatief publiek domein. Het laatste hoofdstuk 'dynamisch dorpshart' gaat hier dieper op in. Woningen en publieke functies blijven wel toegankelijk met de wagen respectievelijk voor bewoners en minder mobiele mensen.

KADERPLAN
GEMOTORISEERD VERKEER

FIETSVERKEER

GROENE 62

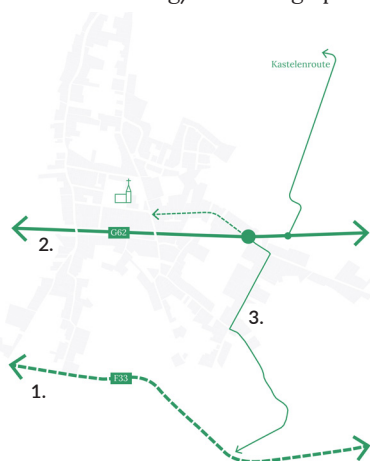
In het volledige recreatieve traject van de G62 vormt de link tussen Wijnendale en Torhout een lokale, functionele fietsverbinding tussen dorp en stad voor werk, school en voorzieningen. Om het fietsgebruik voor deze afstand aan te moedigen en een echte modalshift te maken is fietsveiligheid en verlichting cruciaal!

VOORRANG

Fietsers hebben geen voorrang op de G62. Aan oversteken en kruispunten wordt momenteel gefocust op goeie zichtbaarheid en een lage snelheid voor gemotoriseerd verkeer. Uit de wandelkaarten en bewonersavond bleek het kruispunt met de Consciencestraat heel fietsonveilig.

Na gesprekken met de Provincie en het Lokaal Bestuur Torhout werd voorgesteld om de G62 hier in de voorrang te brengen. Een eerste stap om dit kruispunt in de voorrang te brengen is een integraal onderzoek van alle kruispunten met de G62 in Torhout. Zo kan een logische sequentie gegarandeerd worden voor de fietser.

Volgende ingrepen kunnen de voorrang ruimtelijk aankondigen: (-) Een verkeersplateau om de snelheid van het gemotoriseerd verkeer te verlagen. (-) Een wegversmalling om de aandacht van automobilisten te verhogen. (-) Lichte verschuiving van de bocht om meer haakse kruising te bekomen. (-) Bijkomende aanduiding/markering op de rijbaan.

Huidig categorisering uit het mobiliteitsplan Wijnendale:

- (1) F33: > functioneel: fietssnelweg en schoolfietsroute
- (2) G62 > functioneel: hoofdroute en schoolfietsroute
 - > recreatief: fietsknooppuntennetwerk
 - > toegang tot het dorpshart via de Consciencestraat (lokale fietsroute)
- (3) Kastelenroute
 - > functioneel: lokale fietsroute
 - > recreatief: fietsknooppuntennetwerk en kastelenroute

VERLICHTING

Vandaag is de G62 verlicht vanaf het stadscentrum van Torhout tot de Steenveldstraat. In Wijnendale is het dus 's avonds en 's ochtends donker langs het fietspad wat vooral in de winter mensen afschrikt en ontmoedigd om de fiets te nemen, waardoor men vaker terugvalt op de wagen. Verlichting is dus een belangrijke eerste stap voor de modalshift. Gezien het om een lokale verbinding gaat en niet om een fietssnelweg dient niet het volledige traject verlicht te worden. Vooral een continue verlichting vanaf Torhout tot de 'toegang' van het dorp (Ijzerenwegstraat cfr. G62-park) is cruciaal om bewoners op de fiets te krijgen. Vanaf de toegang langs de G62 fiets je verder op de reeds verlichte gemeentewegen naar het dorp.

De G62 is ook een belangrijke ecologische verbinding en verlichting kan storend zijn voor biotopen langs het traject. De juiste balans tussen ecologie en veiligheid dient verder gezocht te worden in dialoog met de Provincie en het Lokaal Bestuur Torhout. Een lager lichtniveau dan het huidige verlichte segment is bvb. denkbaar voor het segment Steenveldstraat-Ijzerenwegstraat.

FIETSVERBINDING DORP

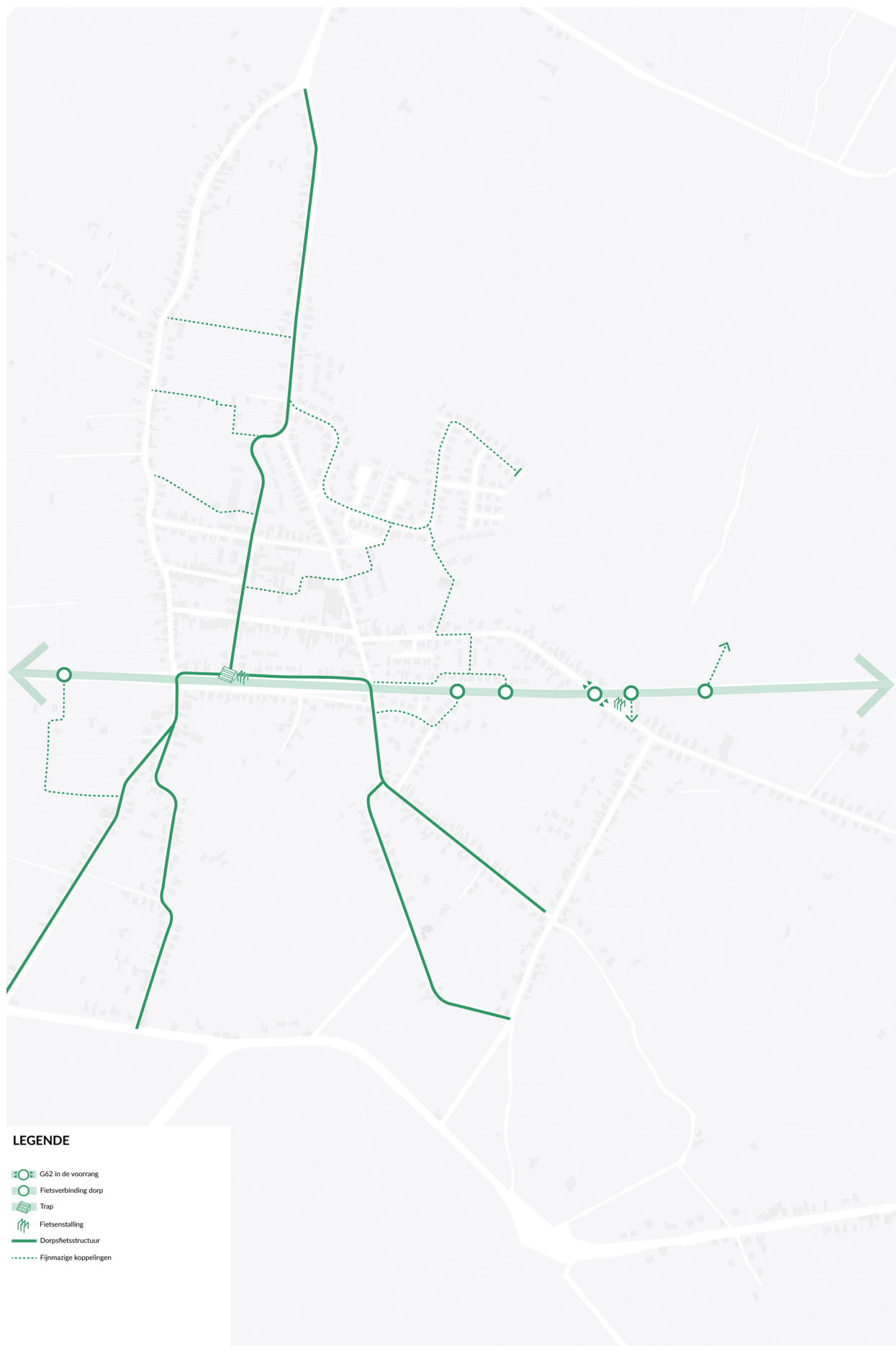
Verder zijn er een aantal schakelpunten langs de 62 die de verbinding maken naar het dorp: (1) Fietsverbindingen tussen de G62 en het dorp (2) In de voorrang brengen van de G62 (3) Een trap tussen G62-bedding en dorpshart. Bepaalde schakelpunten worden opgeladen met fietsenstallingen. 'Hoofdstuk 3: drie dorpsparken' gaat dieper in op de ruimtelijke context en kansen van deze plekken.

DORPSFIETSSTRUCTUUR

Aanvullend aan de bovenlokale fietsstructuur zetten we een structuur uit om van en naar het dorpshart te fietsen. In het noorden loopt het traject via de Wijnendalestraat, door de nieuwe Vivendo-Wijk en via de Kloosterstraat naar het dorpshart. Langs de parallelle ontsluiting van de G62, de Guldensporenstraat om ten zuiden verder uit te lopen in de Schoolstraat, Steenstraat, Breestraat en de Smissestraat.

FIJNMAZIGE KOPPELING

Vanaf de dorpsfietsstructuur loopt vervolgens een fijnmazig netwerk van fietspaden die de koppeling maakt naar de woning. Doordat het netwerk zoveel als mogelijk door de groene bouwblokken loopt, en loskomt van de verkeersstructuur voor het gemotoriseerd verkeer, ontstaat een fietsveilige en aangename omgeving.

3. KLIMAAT

De verkeerscategorieën vormen ook een kader om uitspraken te doen over water en klimaat binnen het publiek domein. Om niet alleen een leesbare verkeersruimte maar ook een leesbaar klimaatrobuust publiek domein te ontwerpen voor Wijnendale.

TOPOGRAFIE

Bij het klimaatrobuust omgaan met water vormt de uitgesproken topografie van Wijnendale het vertrekpunt. Op de kaart zien we duidelijk de kam van het plateau met bovenaan de kerk als hoogste punt. Vanaf hier stroomt het water af in verschillende richtingen. Vandaag wordt het regenwater meteen afgevoerd naar de riolering. Hoe kan een herinrichting van het publiek domein het hemelwater langer vasthouden en vertraagd afvoeren? Hoe kan hemelwater ook zichtbaar worden gemaakt in het straatbeeld?

REGENWATERSYSTEEM

ALGEMEEN

De eerste stap bestaat uit het benoemen van een aantal algemene strategieën om aan klimaatrobuuste dorpskernvernieuwing te doen: (-) het hergebruik van hemelwater stimuleren voor niet-drinkbare toepassingen (-) het ontharden of aanleggen van waterdoorlatende verharding waardoor er minder afstroom plaatsvindt (-) groendaken aanleggen die extra capaciteit bieden voor regenwaterbuffering (-) wadi's aanleggen om hemelwater vertraagd in de bodem te infiltreren. In bijlage worden deze maatregelen uitgebreider toegelicht in een aantal fiches of bouwstenen.

STRATEN

Naast de algemene strategieën kan ook de heraanleg van de straten een hefboom zijn voor een klimaatrobuust Wijnendale. Door type straten uit het mobiliteitskader te koppelen aan een type inrichting bouwen we verder aan een leesbaar en gelaagd publiek domein.

- Dorpasassen worden groen-blauwe structuren met een open gracht. Het vergroenen van het straatbeeld kondigt het dorp aan en verhoogt de beeldkwaliteit. Het vernatten zet in op zichtbaar maken van water en sensibilisatie.
- Woonstraten worden d.m.v. asverschuivingen fietsveiliger gemaakt. De ruimte die hierdoor vrijkomt kan ingezet worden voor vergroening. Door infiltratiebekkens langs de straat wordt hemelwater vertraagd afgevoerd.

- Woonerven zijn gedimensioneerd op maat van de wagen. Ontharden staat hier centraal i.f.v. de leefbaarheid van het erf. Wadi's langs de straat houden het water vast in de wijk.

DORPSKERN

De dorpskern vormt een specifieke context waar publiek domein en integraal waterbeheer elkaar versterken. Vanaf het hoogste punt wordt het water eerst vastgehouden en vervolgens in cascade vertraagd afgevoerd, via:

- (1) Groen dorpspark. De publieke ruimte rond de kerk vraagt een onthardingsopgave. Het groen maken en houden van een 'dorpspark' aan de dorpskern op de top van het plateau vraagt aandacht voor water i.f.v. droogte, en dient daarom met voldoende doorlatende materialen en wadi's ontworpen te worden.
- (2) Groen-Blauwe Fietsstructuur. De Kloosterstraat is een belangrijke dorpsfietsstructuur (cfr. 1-mobiliteit) en wordt begeleid door een open waterstructuur.
- (3) Oppervlakkig watertransport. De straten die afwateren vanaf de fietsstructuur kunnen een dynamisch systeem van open goten vormen in het publiek domein. Ter hoogte van de Guldenvlieslaan krijgt het water extra zichtbaarheid in een bijzonder plek op het maaiveld, die aansluit op een publieke trap naar de G62 (cfr. hoofdstuk 'complementaire dorpsparken').

